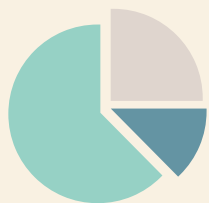

Osnaži me za posao!

Trening mekih vještina

Analiza ciljnih skupina

TRAVANJ, 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. METODOLOGIJA ANALIZE	4
3. CILJNE SKUPINE	5
4. ANALIZA CILJNIH SKUPINA	6
4.1. Hrvatski polaznici treninga	6
4.1.1. Zaposlene i nezaposlene osobe u promjeni karijere	8
4.1.2. Polaznici Učilišta Ambitio	17
4.1.3. Nastavnici u obrazovanju odraslih	26
4.2. Europski polaznici treninga	34
5. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE TRENINGA	39
6. ZAKLJUČAK	41

Osnaži me za posao! – SOS4JOB

Analiza ciljnih skupina u treningu mekih vještina

Projekt 2022-1-HR01-KA210-ADU-000082786

Autor: Željka Ciler, prof., Učilište Ambitio

Ovaj dokument ostvaren je uz financijsku potporu Europske komisije. On izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

1. UVOD

Meke vještine (engl. *soft skills*) su osobne navike i kvalitete koje se ne stječu formalnim obrazovanjem, ali se njihovim korištenjem postižu bolji rezultati u bilo kojem području osobnog i profesionalnog razvoja. Nazivaju se i „*people skills*“ jer se primjenjuju u poslovnom okruženju i interakciji s drugim ljudima. One su specifične za osobnost osobe i pokazuju na koji način osoba obavlja određene zadatke, koliko dobro može raditi ili komunicirati s drugim kolegama, stvoriti povjerenje i pouzdanost te uspješno voditi timove i pozitivno djelovati na iznenadne promjene. Većina interakcija s drugim ljudima zahtijeva određenu razinu mekih vještina. Meke vještine svakodnevno se koriste u radnom okruženju, a da o se tome uopće ne razmišlja niti raspravlja. Međutim, razvoj upravo tih vještina pomoći će svakoj osobi da dobije bolje poslovne prilike i ubrza put napredovanja u karijeri. Drugim riječima meke vještine su ključne za poslovni i osobni uspjeh. S druge strane, nedostatak mekih vještina može ograničiti potencijal osobe te limitirati ju u daljnjem napretku kroz život. Neke od najpotrebnijih mekih vještina uključuju komunikaciju, pouzdanost, timski rad, kreativnost, samosvijest, rješavanje problema, kritičko razmišljanje, prilagodljivost, organiziranost, spremnost na učenje, empatiju itd.

Današnje sve digitalnije poslovno okruženje u kojem se odvijaju brzo rastuće promjene pod utjecajem naprednih tehnologija i digitalnih rješenja stvaraju se sve složenija radna mjesta koja zahtijevaju kvalitetne ljudske resurse velikog opsega znanja i vještina. Osim „tvrdih vještina“, odnosno vještina specijaliziranog znanja, osposobljavanja i konkretnog iskustva, traže se i meke vještine poput učinkovite komunikacije u timu, pouzdanosti, prilagodljivosti i otpornosti prema promjenama, sposobnost prepoznavanja emocija i djelovanje u skladu sa situacijom, sposobnost moralnog rasuđivanja i dr. Drugim riječima, poslodavci traže meke vještine kod svojih potencijalnih zaposlenika, a posjedovanje tih vještina često čini razliku između toga tko može obaviti posao i tko će dobiti posao.

Na temelju istraživanja o važnosti mekih vještina u Hrvatskoj koje je Učilište Ambitio provelo u okviru *Erasmus+* projekta ASPIRE tijekom mjeseca rujna i listopada 2022. godine, hrvatski poslodavci uočavaju vrijednost primjene mekih vještina u radnom okruženju. Njih 91 % iz 7 gospodarskih sektora izjavilo je da procjenjuje prilikom zapošljavanja stupanj stečenih mekih vještina te da one uvelike doprinose produktivnosti svake organizacije. Poslodavci su ujedno izjavili da po njihovom mišljenju TOP 5 osobina koje mora imati najbolji zaposlenik su sposobnost rješavanja problema (91 %), dobre razvijene socijalne (91 %) i komunikacijske vještine (86 %), sposobnost učenja novih stvari (77 %) te sposobnost preuzimanja inicijative (73 %).¹

Učilište Ambitio u okviru *Erasmus+* projekta „Osnaži me za posao!“ – SOS4JOB implementiralo je besplatni *online* trening mekih vještina za tri ciljne skupine: nezaposlene i zaposlene osobe u promjeni karijere, polaznike Učilišta Ambitio i nastavnike u obrazovanju odraslih. Trening je obuhvaćao 10 najtraženijih mekih vještina na tržištu rada koje su prikazane kroz tekstualne, video i audio sadržaje te brojne zadatke na dvije platforme e-učenja. Trening se provodio u dvije grupe polaznika. Jedna grupa od 25 polaznika prolazila je *online* trening - *Essential Skills Program* (ESP) putem Canvas platforme e-učenja na engleskom jeziku te koristeći digitalne radne bilježnice putem Moodle platforme e-učenja Učilišta Ambitio na hrvatskom jeziku. Druga grupa od 56 polaznika prolazila je trening koristeći digitalne radne bilježnice na Moodle platformi na hrvatskom jeziku. Početak treninga svake grupe obilježen je uvodnim *online* predavanjem kako bi se uvelo polaznike u temu mekih vještina, pojasnio njihov značaj za osobni i profesionalni razvoj te objasnili koraci u prolaženju sadržaja i zadataka na obje platforme. Meke vještine koje su bile obuhvaćene treningom su: samosvjesnost, empatija, otpornost, učinkovita komunikacija, rješavanje problema, kulturna osviještenost, digitalna pismenost, inovativnost, suradnja i prilagodljivost. U okviru tih vještina dodani su i sadržaji/zadaci vezani uz zelene vještine. Učilište Ambitio ukupno je educiralo 81 polaznika. Ovim treningom ciljne

¹ [ASPIRE - Soft Skill report in Croatia](#)

skupine osnažile su se u području mekih vještina za nove osobne i radne izazove te unaprijedile svoje digitalne vještine i znanje engleskog jezika.

U trening mekih vještina dodatno je sudjelovalo 9 stranih polaznika iz Španjolske, Bugarske, Grčke i Belgije – europskih suradničkih organizacija na engleskom i nizozemskom jeziku s kojima Učilište Ambitio trenutno sudjeluje u implementaciji drugih Erasmus+ projekata, s obzirom na to što su digitalne radne bilježnice izrađene na tri jezika na Moodle platformi. Na taj način Učilište Ambitio nije samo ostvarilo vidljivost projekta i projektnih aktivnosti u europskim okvirima nego je utjecalo na unaprjeđenje mekih vještina tih polaznika te dobilo povratnu informaciju o kvaliteti i korisnosti treninga jer će po završetku projekta taj trening biti dostupan i europskim polaznicima. Ujedno je time ostvaren još veći broj polaznika u odnosu na ukupno educirane hrvatske polaznike. Zainteresiranost za takav tip treninga premašio je sva očekivanja kao i zadovoljstvo samim treningom.

2. METODOLOGIJA ANALIZE

Cilj analize bio je istražiti kvalitetu i korisnost treninga za buduću promociju i korištenje programa u okviru obrazovne ponude Učilišta Ambitio te uključivanje novih polaznika u taj trening po završetku projekta. U skladu s navedenim, bilo je potrebno istražiti stupanj zadovoljstva ciljnih skupina treningom, prednosti i nedostatke, stupanj napretka i poboljšanje vještina nakon treninga u odnosu na stanje prije treninga, i sl. Analiza sadrži kvantitativan i kvalitativan osvrt na provedeni trening iz kojeg se može zaključiti u kojoj mjeri su polaznici razvili i/ili unaprijedili pojedinu meku vještinu. Analiza je trebala dati dovoljno podataka kako bi se po završetku projekta pristupilo eventualnom poboljšanju i/ili nadopuni određenih dijelova treninga za buduće polaznike.

Kvantitativni dio analize sadržava brojčane informacije o sudionicima (dob, spol, status, zvanje, zanimanje, itd.), koliko su zadovoljni programom, nastavnikom, platformom i radnim bilježnicama.

Kvalitativni dio analize sadržava informacije prikupljene putem evaluacijskih upitnika (u tekstualnom/opisnom obliku) prema određenim kriterijima koji su polaznici ispunili prije i nakon treninga, a te informacije sadržavaju informacije o zadovoljstvu i kvaliteti *online* platformi e-učenja, radnih bilježnica, kvaliteti nastavnika, sadržaja i sl.

Ciljna skupina analize su nezaposlene i zaposlene osobe u promjeni karijere, polaznici Učilišta Ambitio i nastavnici u obrazovanju odraslih.

Istraživanje je provedeno *online* putem primjenom sljedećih upitnika/obrazaca:

1. Obrazac za prijavu na trening
2. Upitnik samoprocjene prije treninga
3. Upitnik samoprocjene nakon treninga
4. Dodatni upitnik o obrazovanju, zvanju i zadovoljstvu *online* uvodnim predavanjem
5. Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu treninga - *Essential Skills Program*
6. Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu digitalnih radnih bilježnica.

Obrazac za prijavu na trening obuhvaćao je osnovne podatke o polazniku kao npr. dob, spol, adresa, kontakt, *e-mail*, pripadnost ciljnoj skupini i sl. Cilj obrasca bio je voditi uobičajeni postupak upisa polaznika neformalnog programa obrazovanja te dobiti informaciju o dobnoj, spolnoj i geografskoj strukturi polaznika.

Upitnici samoprocjene prije i nakon treninga obuhvaćali su 40 pojmova iz područja mekih vještina za koje su polaznici trebali procijeniti stupanj njihova razumijevanja na skali od 1 do 5 (značenje brojeva je sljedeće: 1 - uopće ne razumijem, 2 - uglavnom ne razumijem, 3 - djelomično razumijem, 4 - uglavnom razumijem, 5 - u potpunosti razumijem). Cilj upitnika bio je saznati koliki je stupanj njihovog početnog razumijevanja određenih pojmova

obuhvaćenih treningom te koliki je stupanj razumijevanja nakon treninga kako bi se ocijenila kvaliteta sadržaja i relevantnost treninga za razvoj i/ili unaprjeđenje mekih vještina za te ciljne skupine.

Dodatni upitnik o obrazovanju, zvanju i zadovoljstvu *online* uvodnim predavanjem obuhvaćao je informacije vezane uz obrazovanje i zvanje te stupanj zadovoljstva uvodnim *online* predavanjem koristeći skalu od 1 do 5 (značenje brojeva je sljedeće: 1 - uopće ne razumijem, 2 - uglavnom ne razumijem, 3 - djelomično razumijem, 4 - uglavnom razumijem, 5 - u potpunosti razumijem). Cilj upitnika bio je dobiti podatke o obrazovnoj i gospodarskoj strukturi polaznika te podatke o zadovoljstvu uvodnim *online* predavanjem.

Evaluacijski upitnici o zadovoljstvu treninga *Essential Skills Program* i digitalnih radnih bilježnica obuhvaćali su: procjenu općih i tehničkih aspekata sučelja *Canvas* platforme e-učenja na kojoj se odvijao *Essential Skills Program*, odnosno *Moodle* platforme e-učenja na kojoj su se prolazile digitalne radne bilježnice; procjenu vrijednosti *Essential Skills Program*-a i digitalnih radnih bilježnica te procjenu općenito vrijednosti treninga mekih vještina. Za procjenjivanje pojedinih segmenata treninga koristila se skala od 1 do 5 (značenje brojeva je sljedeće: 1 - uopće se ne slažem; 2 - ne slažem se; 3 - Ne znam, ne mogu procijeniti; 4 - Slažem se; 5 - U potpunosti se slažem). Osim korištenja skale za procjenjivanje, koristila su se i pitanja otvorenog tipa za dobivanje informacija o procjeni kvalitete, nedostataka i prijedloga za poboljšanje treninga. Analiza je provedena za 81 hrvatskog i 9 europskih polaznika, ukupno 90.

3. CILJNE SKUPINE

Ciljne skupine treninga mekih vještina bile su:

- a) nezaposlene i zaposlene osobe u promjeni karijere
- b) polaznici Učilišta *Ambitio* u tijeku procesa obrazovanja odraslih i
- c) nastavnici u obrazovanju odraslih.

U trening mekih vještina nastojalo se uključiti što veći broj nezaposlenih osoba kojima će taj trening razviti i/ili nadograditi meke vještine te osnažiti konkurentnost na tržištu rada za pronalaženje posla, kako za pripreme radnje u traženju posla (razgovor za posao) tako i u trenutku zaposlenja. S druge strane, kod uključivanja zaposlenih osoba nastojalo se ojačati njihove osobne kompetencije, nadopuniti postojeće vještine kako bi bile kvalitetnije osposobljene i pripremljenije za novo radno mjesto.

Polaznike Učilišta u tijeku obrazovanja odraslih, trebalo je osnažiti za njihov budući posao koji uključuje i primjenu mekih vještina. Na taj se način i osobama koje su u tijeku obrazovanja, a koje su željne dodatnog znanja, učenja i rada na sebi, ponudio novi inovativni program s temom koja je relevantna za općenito funkcioniranje u svakodnevnom životu i odnosu s ljudima, a ne nužno samo na poslu i u poslovnom okruženju, pogotovo u današnjem okruženju ekspanzivne digitalizacije.

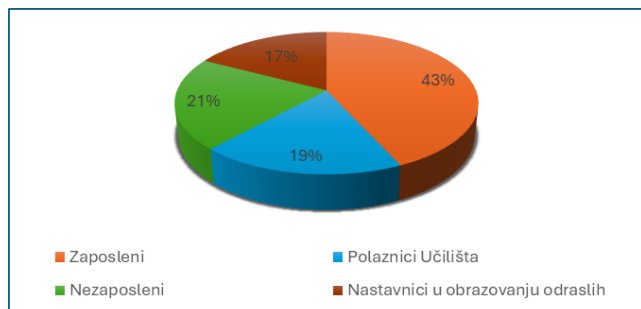
Nastavnici u obrazovanju odraslih, ciljna je skupina kojom se željelo osnažiti njihove meke vještine za osobni razvoj i napredovanje na primarnom poslu kao i za inovativniji pristup nastavnom procesu u obrazovanju odraslih koji razvija i potiče primjenu mekih vještina kao što su motivaciju, kreativnost, nošenje sa stresnim situacijama ili neuspjehom, kritičko razmišljanje, prilagodljivost i to na način da u svoj nastavni proces uvedu elemente mekih vještina kroz problemske situacije.

Dodatno su uključeni i europski polaznici iz ciljnih skupina „a) zaposlene osobe“ i „c) nastavnici u obrazovanju odraslih“ kako bi se i tim polaznicima pružila prilika da testiraju trening na engleskom jeziku i osnaže se u mekim vještinama.

4. ANALIZA CILJNIH SKUPINA

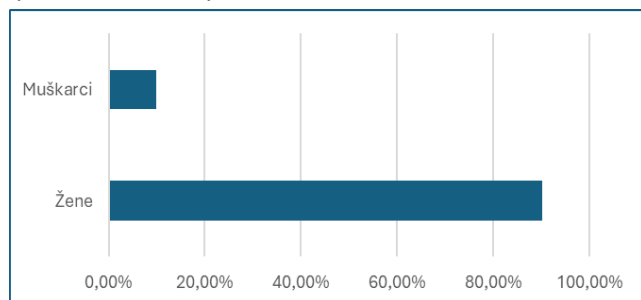
4.1. Hrvatski polaznici treninga

Slika 1. Udio ciljnih skupina u treningu

U treningu mekih vještina sudjelovao je ukupno 81 polaznik, odnosno 35 zaposlenih (43 %) i 17 (21 %) nezaposlenih osoba, 15 (19 %) polaznika Učilišta Ambitio i 14 (17 %) nastavnika u obrazovanju odraslih čime je ostvaren puno veći broj sudionika treninga od vrijednosti koja je definirana u samom projektu.

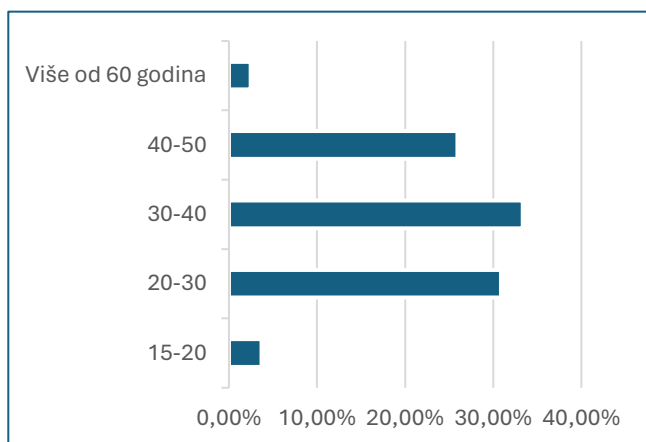
Spolna struktura polaznika

Slika 2. Udio muškaraca i žena u treningu

Od ukupnog broja polaznika, najveći udio sudjelovanja u treningu su bile žene i to njih 73, odnosno 90,12 %, dok je muškaraca bilo tek 8, odnosno 9,88 %.

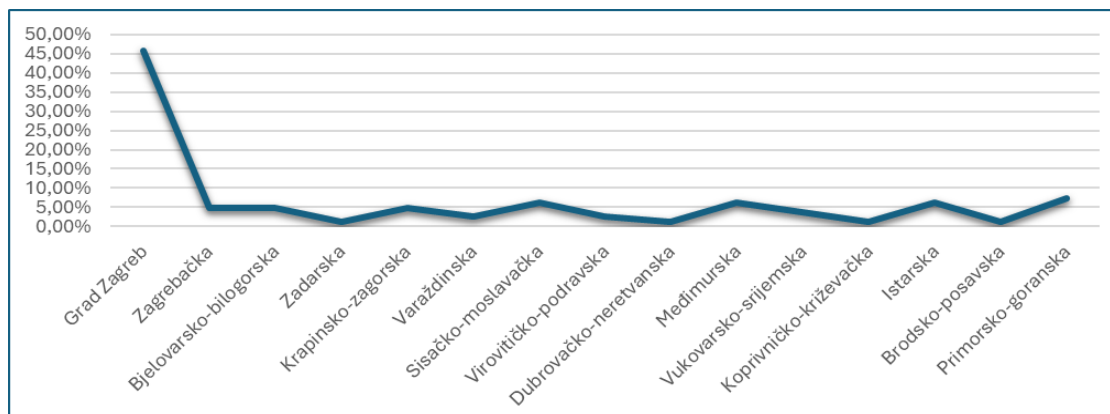
Dobna struktura polaznika

Slika 3. Udio dobi polaznika u treningu

U treningu su sudjelovali polaznici svih definiranih dobnih skupina. Najveći broj polaznika bio je u dobnj skupini od 30 do 40 godina (33,33 %), 20 do 30 godina (30,86 %) i 40 do 50 godina (25,93 %). Manji postotak polaznika bio je u dobnj skupini od 15 do 20 polaznika (3,70 %) i u skupini više od 60 godina (2,47 %). Iz navedenih podataka može se zaključiti da je trening mekih vještina prepoznat u svim dobnim skupinama kao inovativna edukacija za osobni i profesionalni razvoj.

Geografska struktura polaznika

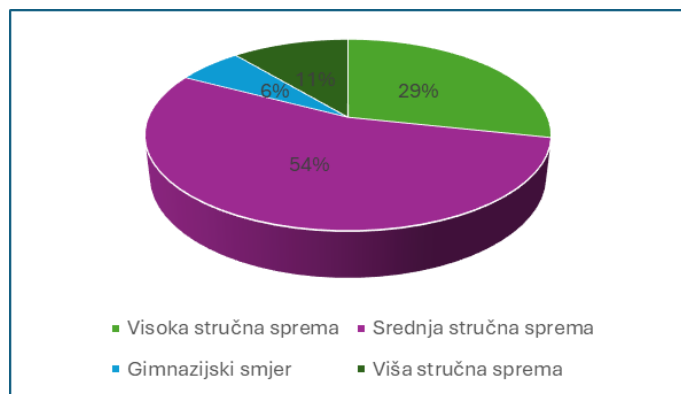

Slika 4. Udio polaznika po županijama

Geografska struktura polaznika na slici 4. dokazuje sudjelovanje polaznika iz 15 županija. Najveći udio polaznika dolazi iz Grada Zagreba, dok se preostali udio između 1 i 7 % dijeli na preostalim 14 županija. Najveći postotak polaznika iz tih preostalim županija dolazi iz Primorsko-goranske (7,41 %), Međimurske (6,17 %) i Sisačko-moslavačke županije (6,17 %). Iz navedenih podataka može se zaključiti da je trening mekih vještina ostvario značajan utjecaj na razvoj vještina potrebnih za rad, zapošljavanje i osobni rast u okvirima velikog geografskog područja Republike Hrvatske.

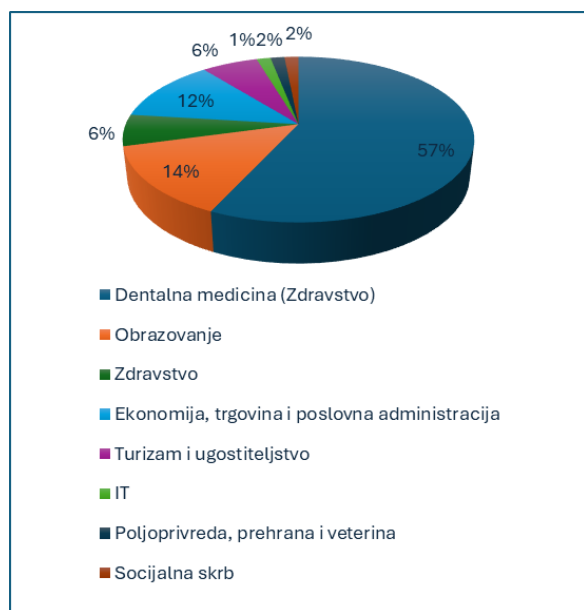
Obrazovna struktura polaznika

Slika 5. Udio polaznika prema stručnoj spremi

Obrazovna struktura polaznika pokazuje da je najveći udio polaznika (54 %) sa završenim visokim obrazovanjem, a najmanji udio (6 %) ima završen gimnazijski smjer obrazovanja. Oko 29 % polaznika su prvostupnici.

Gospodarska struktura polaznika

Slika 6. Udio polaznika prema gospodarskom sektoru

Gospodarska struktura polaznika pokazuje da je najveći udio polaznika (57 %) dolazi iz zdravstvenog sektora i to dentalne medicine, dok 6 % njih je iz drugih zdravstvenih zanimanja. U treningu su još sudjelovali polaznici iz obrazovnog (14 %) i ekonomskog sektora (12 %). Najmanji udio polaznika dolazi iz područja socijalne skrbi (2 %), IT (1 %) te poljoprivrede, prehrane i veterine (2 %).

Trajanje i način provedbe treninga

Trening se odvijao u dvije grupe. Prva grupa od 25 polaznika prolazila je od 23. 11. 2023. do 25. 2. 2024. godine *online* trening *Essential Skills Program* (ESP) na platformi *Canvas* na engleskom jeziku i digitalne radne bilježnice kao dodatni prilagođeni materijal na platformi *Moodle* Učilišta *Ambitio* na hrvatskom jeziku. Druga grupa od 56 polaznika prolazila prilagođene digitalne radne bilježnice na platformi *Moodle* na hrvatskom jeziku od 3. 1. do 25. 2. 2024. godine. Početak treninga svake grupe obilježen je uvodnim *online* predavanjem kako bi se uvelo polaznike u temu mekih vještina, pojasnio njihov značaj za osobni i profesionalni razvoj te objasnili koraci u prolaženju sadržaja i zadataka na obje platforme. Meke vještine koje su bile obuhvaćene treningom su: samosvjesnost, empatija, otpornost, učinkovita komunikacija, rješavanje problema, kulturna osviještenost, digitalna pismenost, inovativnost, suradnja i prilagodljivost. U okviru tih vještina dodani su i sadržaji/zadaci vezani uz zelene vještine.

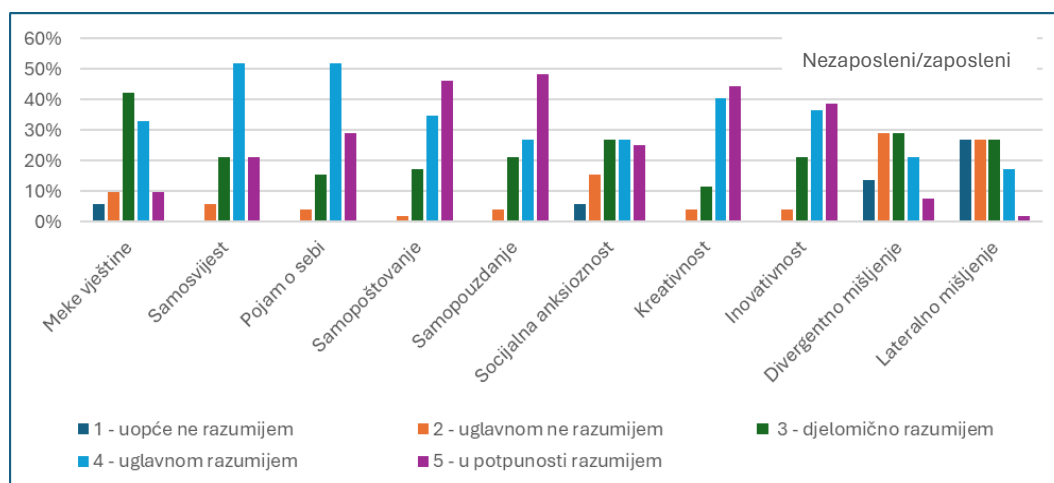
4.1.1. Zaposlene i nezaposlene osobe u promjeni karijere

Ciljna skupina – zaposlene i nezaposlene osobe u promjeni karijere suočavaju se s brojnim izazovima pri traženju posla ili u radnim okruženjima. Na današnjem radnom mjestu uspjeh se ne svodi samo na tehničke vještine i kvalifikacije. Meke vještine su sve važnije za zaposlene osobe na svim razinama, dok i nezaposleni pojedinci mogu iskoristiti meke vještine kako bi značajno poboljšali svoje šanse za pronalaženje posla.

Kako bi zaposlene osobe bile uspješne na radnom mjestu, od ključne je važnosti da su u stanju jasno se izraziti, aktivno slušati i dati konstruktivnu povratnu informaciju. Također je bitno da imaju snažne vještine timskog rada koje uključuju učinkovit rad s drugima, konstruktivno rješavanje sukoba i dijeljenje zasluga za uspjehe, sposobnost analize situacija, identificiranja problema i razvijanja rješenja. Potrebno je da imaju kritičko razmišljanje koje omogućuje da procijene informacije, donesu ispravne odluke i prilagode se promjenjivim okolnostima. Žongliranje s više zadataka i rokova zahtijeva snažne organizacijske vještine. Bitno je da zaposlenici učinkovito odrediti prioritete, dobro upravljati svojim vremenom i poštivati rokove. Snažna radna etika pokazuje predanost i profesionalizam. Vještine vođenja omogućuju da motiviraju druge, učinkovito delegiraju zadatke i potaknu suradnju. Razvijanjem tih mekih vještina, zaposlene osobe mogu se pozicionirati za uspjeh, napredovanje u karijeri i veće zadovoljstvo poslom. Tako i nezaposleni pojedinci sa snažnim mekim vještinama mogu se izdvajati od ostalih kandidata pokazujući njihovu sposobnost da napreduju u radnom okruženju. U tom smislu za njih ključne meke vještine su važne već pri pisanju životopisa i motivacijskog pisma kojim se stječe prvi dojam kod potencijalnog poslodavca. Osim toga, jaka verbalna komunikacija neophodna je tijekom intervjua kako bi pouzdano izrazili svoje vještine i iskustvo. Aktivnim razvojem i promicanjem svojih mekih vještina, nezaposleni pojedinci mogu postati jači kandidati i povećati svoje šanse za pronalaženje posla. U tom kontekstu sudjelovanje u *online* treningu mekih vještina bila je prilika da se ta ciljna skupina se osnaži za nove poslovne prilike, promjenu karijere ili pronalaženje zaposlenja. U toj ciljnoj skupini sudjelovalo je ukupno 52 sudionika, od kojih je 17 nezaposlenih i 35 zaposlenih osoba raspoređenih u dvije grupe. U prvoj grupi polaznika (*ESP/Moodle*) koji su prolazili trening na dvije platforme e-učenja sudjelovalo je 10, a u drugoj grupi (*Moodle*) koji su prolazili trening na jednoj platformi sudjelovalo je 42 polaznika.

Upitnik samoprocjene prije treninga – poznavanje pojmova iz područja mekih vještina

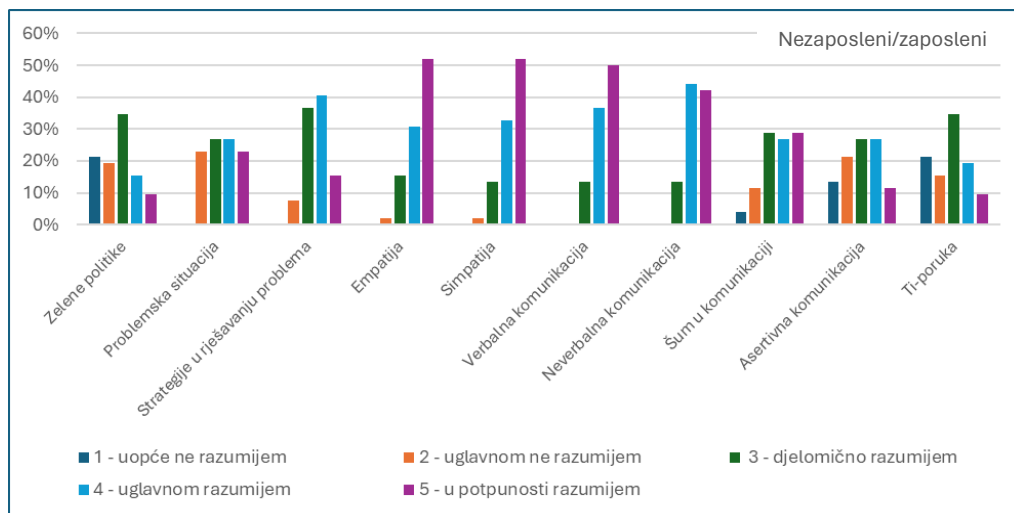
Koliki je stupanj poznavanja/razumijevanja određenih 40 pojmova prije treninga, koje je procijenila ta ciljna skupina, prikazano je na sljedećim slikama (7a., 7b., 7c. i 7d.). Iz svih slika može se zaključiti da je stupanj početnog poznavanja pojedinih pojmova vrlo različit i kompleksan kod te ciljne skupine.

Slika 7a. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

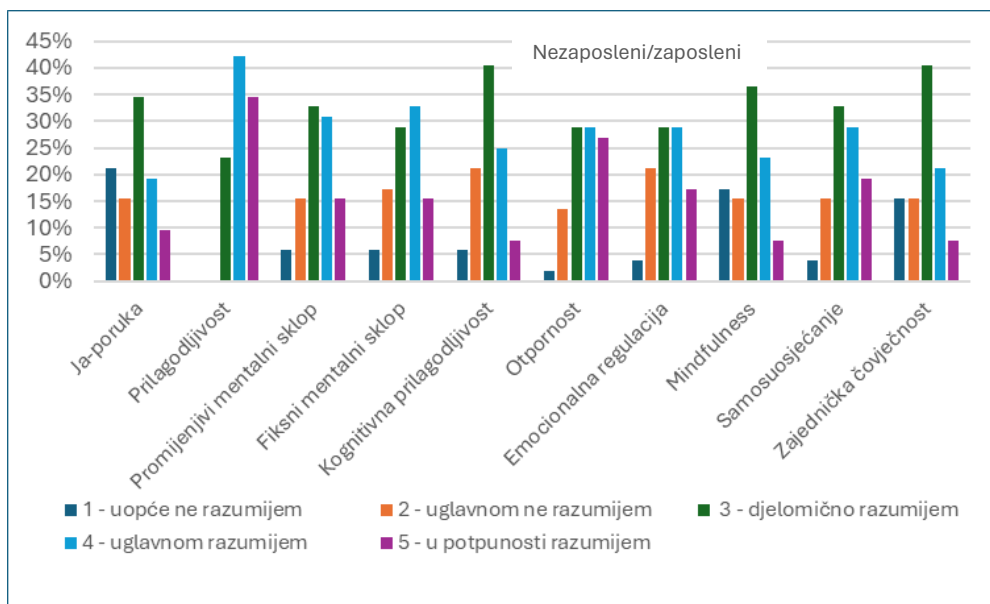

Iz slike 7a. vidljivo je da postotak razumijevanja svih pojmova nije veći od 52 %. Pojmovi „samosvijest, pojam o sebi, samopoštovanje, samopouzdanje, kreativnost i inovativnost“ polaznici su uglavnom ili u potpunosti razumjeli prije treninga, međutim u manjem postotku do 52 %. Djelomičnim razumijevanjem ili uglavnom ne razumijevanjem (ocjena 2 i 3) ocijenili su pojmove „divergentno i lateralno mišljenje“. Kod tih pojmova se ujedno uočava širok raspon ocjenjivanja kao i kod pojma „socijalna anksioznost“. Ocjenom 3 odnosno djelomičnim razumijevanjem, polaznici su najviše ocijenili pojam „meke vještine“ i to čak 42 %.

Slika 7b. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

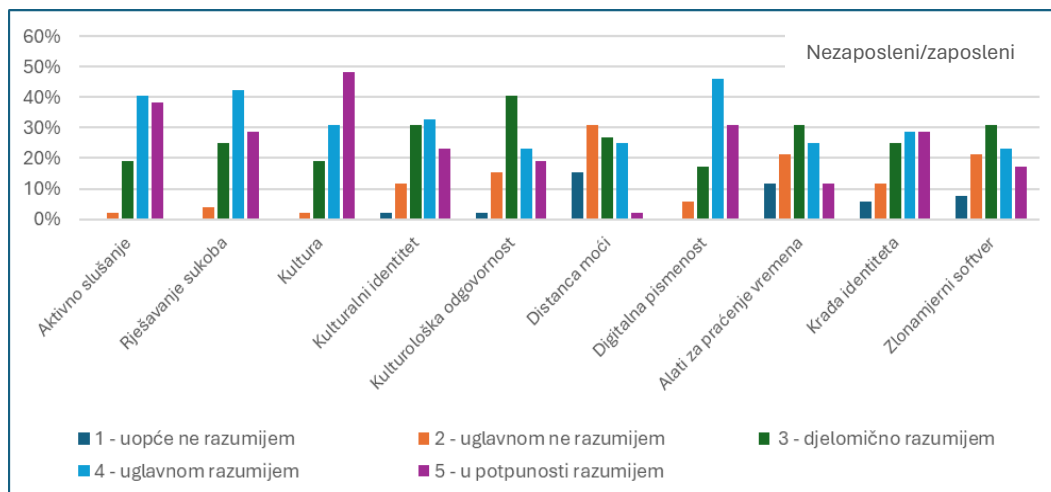
Iz slike 7b. vidljivo je da su „empatija, simpatija, verbalna i neverbalna komunikacija“, pojmovi koje su polaznici uglavnom ili u potpunosti razumjeli prije treninga. Najveći postotak tog razumijevanja je između 50 i 52 %. Široki raspon ocjenjivanja vidljiv je kod pojmova „zelene politike, problemska situacija, strategije u rješavanju problema, šum u komunikaciji, asertivna komunikacija i Ti-poruka“ i ne prelazi više od 30 %. Iako kod pojma „strategije u rješavanju problema“ 40 % osoba uglavnom razumije pojam, međutim njih 37 % djelomično ga razumije. Najvećim postotkom djelomičnog razumijevanja su i pojmovi „zelene politike i Ti-poruka“.

Slika 7c. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Iz slike 7c. vidljivo je da većinu pojmova su polaznici ocijenili kao pojmove koje djelomično razumiju, osim pojmova „prilagodljivost i fiksni mentalni sklop“, koje uglavnom razumiju (ocjena 4). Kod pojmova „otpornost i emocionalna regulacija“ vidljiva su podijeljena mišljenja između djelomičnog i uglavnom razumijevanja (ocjena 3 i 4). Iz svih navedenih podataka može se zaključiti da je početno razumijevanje pojmova te ciljne skupine bilo manje od 50 % čime se dokazuje da je bila vidljiva potreba za poboljšanjem znanja i vještina u području mekih vještina.

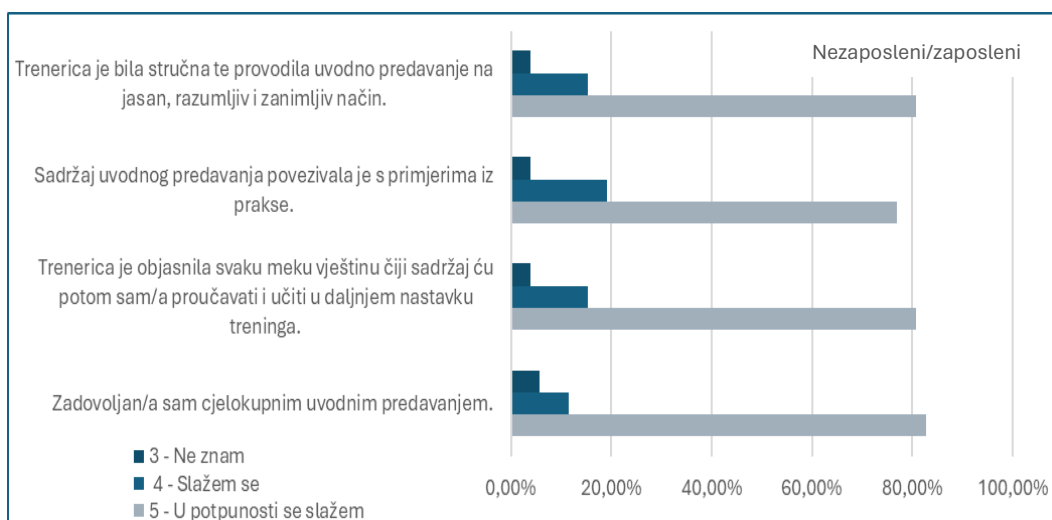

Slika 7d. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Iz slike 7d. vidljivo je da je „kultura“ jedini pojam koje su polaznici u potpunosti razumjeli prije treninga, ali u postotku manjem od 50%. Ocjenom 4 ocjenjeni su pojmovi „rješavanje sukoba, aktivno slušanje, kulturalni identitet i digitalna pismenost“. Široki raspon ocjenjivanja vidljiv je kod pojmova „distanca moći, alati za praćenje vremena, krađa identiteta, zlonamjerni softver“.

Zadovoljstvo uvodnim online predavanjem

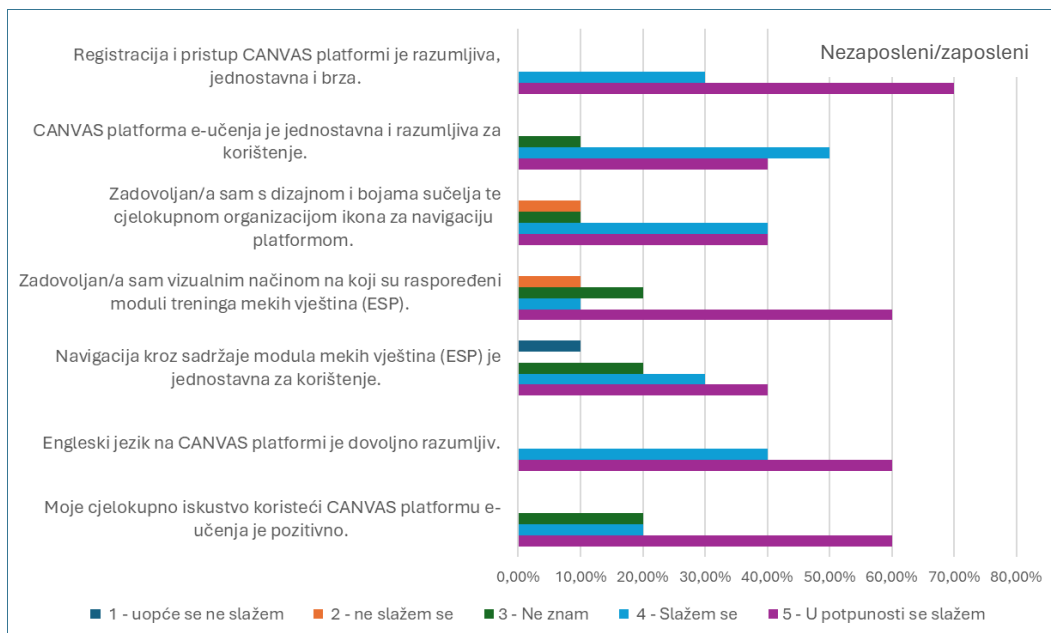

Slika 8. Udio zadovoljstva polaznika uvodnim online predavanjem

Iz slike 8. je vidljivo da oko 81% polaznika se u potpunosti slaže (ocjena 5) da je trenerica bila stručna u području mekih vještina te provodila uvodno *online* predavanje na jasan, razumljiv i zanimljiv način. Oko 77% polaznika se u potpunosti slaže da je sadržaj uvodnog *online* predavanja povezivala s primjerima iz prakse, a oko 81% njih smatra da je objasnila svaku meku vještinu čiji sadržaj će moći proučavati i učiti u daljnjem nastavku treninga. U konačnici više od 82% polaznika je u potpunosti zadovoljno cjelokupnim uvodnim *online* predavanjem na temelju čega se može zaključiti da je cjelokupna struktura predavanja dobro osmišljena i prezentirana te pozitivno utjecala na motivaciju polaznika za samostalno učenje u nastavku treninga.

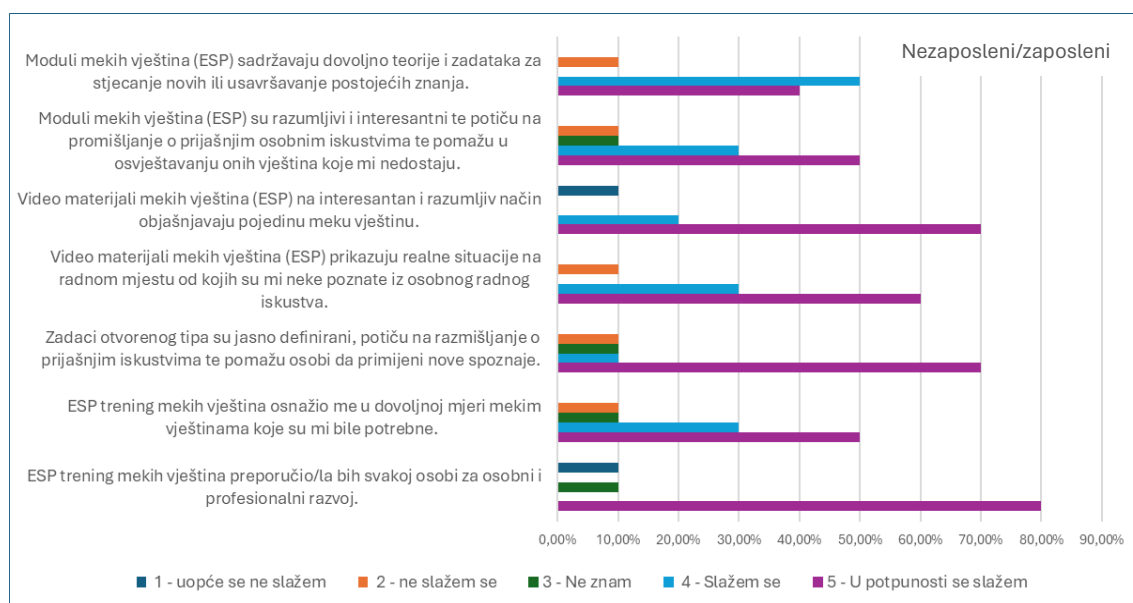
Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu Essential Skills Program (ESP)

Na slikama 9a. i 9b. prikazani su rezultati procjene kvalitete pojedinih segmenata ESP koji se odvijao na *Canvas* platformi e-učenja.

Slika 9a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme Canvas

Iz slike 9a. vidljivo je da se 100 % polaznika slaže ili u potpunosti slaže da je registracija i pristup *Canvas* platformi razumljiva, jednostavna i brza. Oko 90 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da *Canvas* platforma e-učenja jednostavna i razumljiva za korištenje, dok 10 % njih ne može to procijeniti. Oko 80 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom. U nešto manjem postotku, odnosno 70 % se slaže ili u potpunosti slaže da je zadovoljno vizualnim načinom na koji su raspoređeni moduli treninga. Oko 100 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti slaže da je engleski jezik na platformi dovoljno razumljiv, a da je cjelokupno iskustvo koristeći platformu e-učenja pozitivno za njih 80 % (ocjena 4 i 5), dok 20 % njih to ne može procijeniti.

Slika 9b. Procjena vrijednosti ESP-a

Slika 9b. prikazuje rezultate vezane uz procjenu vrijednosti sudjelovanja u ESP-u. Iz slike je vidljivo da ukupno 90 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da moduli ESP-a sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja. Ukupno 80 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti slaže da su moduli razumljivi i interesantni te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju. Ukupno 90 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti da video materijali na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu. U istom postotku se slažu ili u potpunosti slažu da video materijali prikazuju realne situacije na radnom mjestu od kojih su im neke poznate iz osobnog radnog

iskustva. Kada je riječ o zadacima otvorenog tipa, koji su bili sastavni dio treninga, ukupno 80 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti da su jasno definirani, potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nove spoznaje. Isto toliko polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti se slaže da ih je ESP trening osnažio u dovoljnoj mjeri mekim vještinama koje su mi bile potrebne. Iako je 10 % onih koji se uopće ne slažu i onih koji ne mogu procijeniti bi li ESP trening preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj, ipak 80 % njih se potpuno slaže kako bi preporučili. Iz navedenih podataka može se zaključiti da, iako je vidljiv postotak onih polaznika koji su ocijenili ESP ocjenama od 1 do 3, većina polaznika je u svim segmentima treninga bila zadovoljna te ocijenila ESP kao edukaciju kojom mogu razviti i/ili unaprijediti meke vještine te primijeniti u osobnom i radnom životu.

Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom ESP treninga mekih vještina?“ polaznici su izjavili da najveću kvalitetu vide u tome što je ESP bio prilika za učenje na zanimljiv, razumljiv i jednostavan način, što su osvijestili značenje pojma mekih vještina te postali svjesni sebe i svojih vrijednosti. Također su izjavili da ih je ESP poticao na razmišljanja o tome na koji način postupaju te im otvorio vidike o načinima kako se mogu poboljšati i raditi na sebi, proširiti znanja i zonu komfora. Najvećom kvalitetom smatraju i video materijale s dobrim primjerima i jasnim objašnjenjima, jasnom i razumljivom tematikom i dobro teorijski objašnjene meke vještine. U konačnici im je ESP bio vrlo koristan za osobni i profesionalni razvoj jer mi je omogućio da bolje upoznaju sebe i razumiju u kojim dijelovima moraju raditi na sebi.

Na pitanje „Što Vam se najviše svidjelo na ESP treningu mekih vještina i zašto?“ polaznici su izjavili da su im se najviše svidjele realne situacije iz stvarnog života, odnosno scenariji u obliku video materijala jer vrlo jasno prikazuju primjenu pojedine meke vještine te kako ih razviti. Također im se svidio pisani dio teksta koji objašnjava što je pojedina vještina i testovi uz mogućnost slobodnog razmišljanja. Ujedno su izjavili da su im općenito moduli jednostavni uz brzo prolaženje tema te da su prilika da se vidi koja meka vještina je njihovo područje za učenje i razvoj.

Na pitanje „Što smatrate nedostatkom na ESP treningu mekih vještina?“ polaznici su izjavili da je nedostatak preveliki broj samoreflektivnih pitanja koja se ponavljaju i koja su slična unutar jednog modula i u skladu s time previše vremena za rješavanje jednog modula. Ujedno su naglasili kako je potrebno da svaki modul ponudi više zadataka.

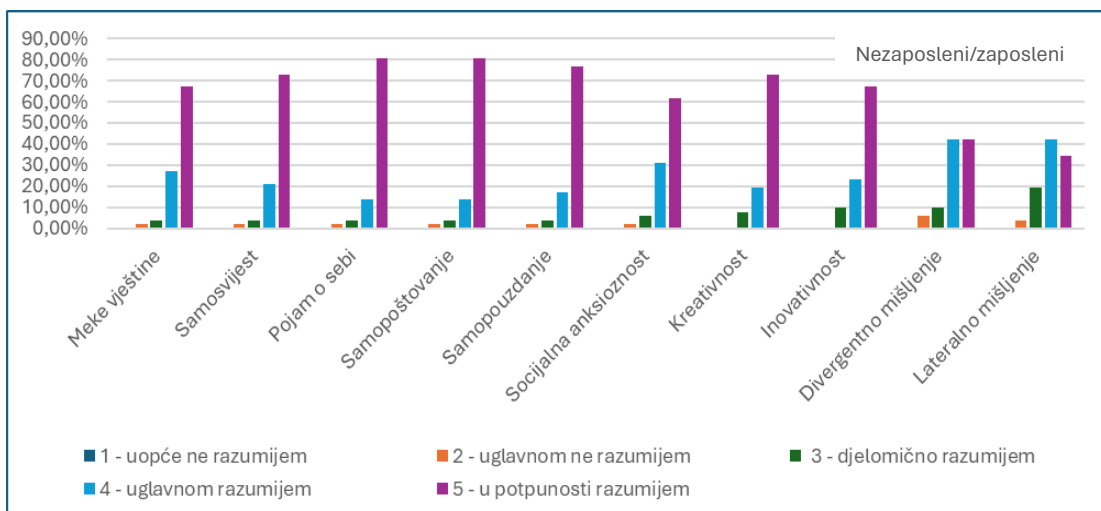
Na pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta ESP treninga mekih vještina poboljša?“ polaznici su izjavili da je potrebno izmijeniti video materijale kako ne bi u strukturnom smislu bili isti, dodati više različitih zadataka s primjerima i testovima te manje samoreflektivnih pitanja, dodati tilove na video materijale na drugim jezicima. Ujedno su predložili još barem pet zadataka otvorenog ili zatvorenog tipa po modulu te na kraju cijelog ESP-a konačni test koji bi obuhvaćao svih deset vještina. U slučaju testiranja i uviđanja stvarnog stanja s mekim vještinama, moglo bi se osobi ponuditi pojačani program neke od nedostajućih vještina i kratki prelaz kroz vještine u kojima je osoba dobra.

Iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da je ESP i *Canvas* platforma e-učenja pozitivno i zanimljivo iskustvo samostalnog učenja u *online* okruženju. S obzirom na to da su se polaznici susreli s tom LMS platformom po prvi put, može se zaključiti da je pouzdan i kvalitetan prostor digitalnog učenja koji ima prostora za poboljšanje korisničkog iskustva i na kojem svakako treba raditi. U smislu poboljšanja i s ciljem proširivanja obrazovnog tržišta u hrvatske i europske okvire potrebno je obogatiti ga s više zadataka i testova, smanjiti broj pitanja otvorenog tipa te omogućiti ESP na hrvatskom jeziku.

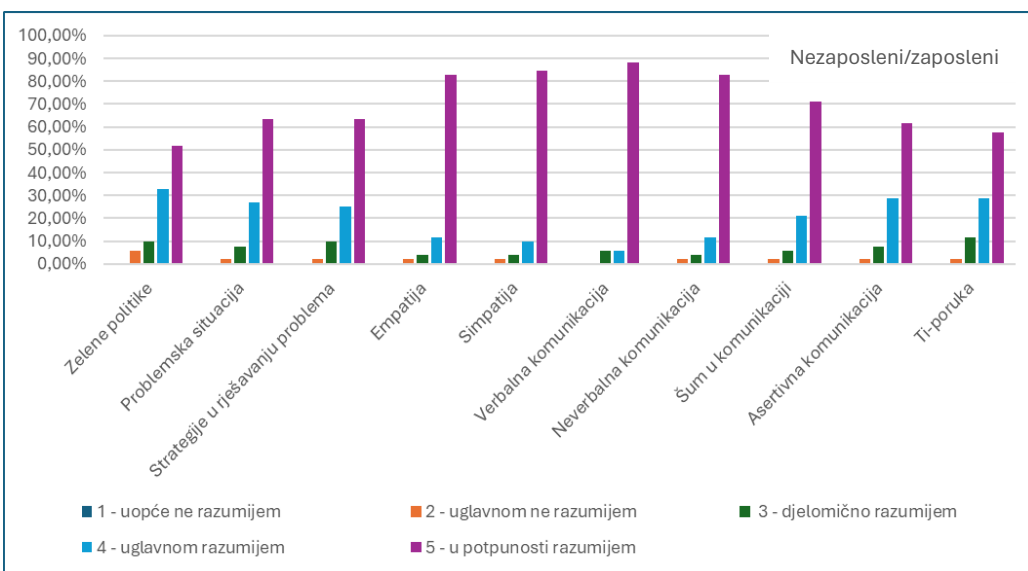
Upitnik samoprocjene nakon treninga

Po završetku treninga polaznici su ispunili upitnik samoprocjene koji je sadržavao iste pojmove prije treninga kako bi se procijenilo je li trening bio u konačnici uspješan u smislu stjecanja znanja, a rezultati su prikazani na sljedećim slikama (10a., 10b., 10c. i 10d.).

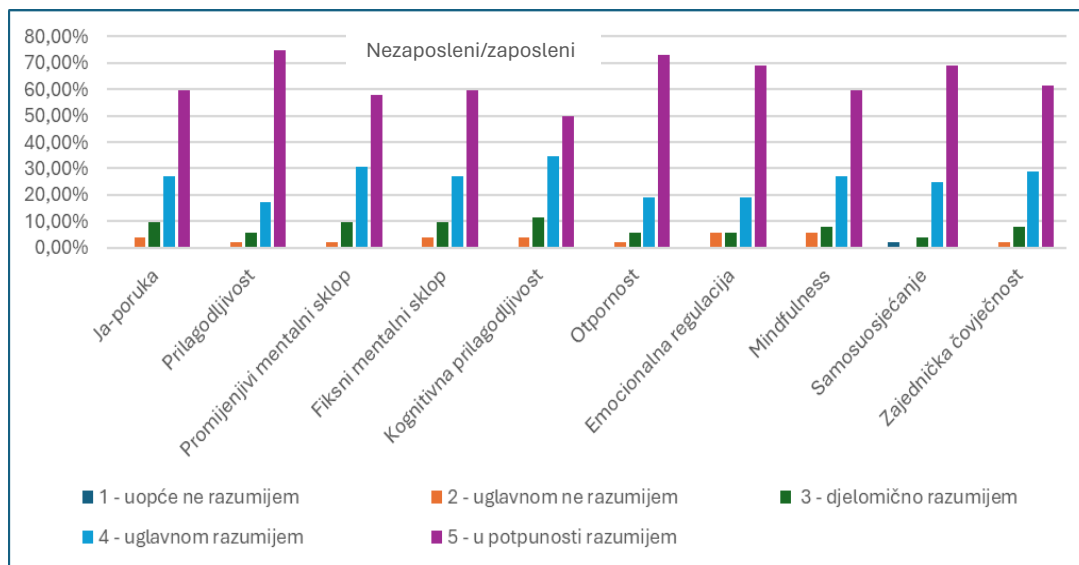
Slika 10a. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz slike 10a. je vidljivo veliko poboljšanje u razumijevanju pojmova nakon treninga u odnosu na stanje prije treninga. Između 60 i 80 % vidljivo je potpuno razumijevanje gotovo svih pojmova, osim pojmova „divergentno i laterarno mišljenje“ koji dijele jednak ili gotov jednak postotak ocjena 4 i 5 te između 5 i 20 % onih koji uglavnom ne razumiju ili djelomično razumiju. U skladu s navedenim, potrebno je revidirati sadržaj i još bolje približiti te pojmove polaznicima radi lakšeg razumijevanja, usvajanja i primjene znanja u praksi.

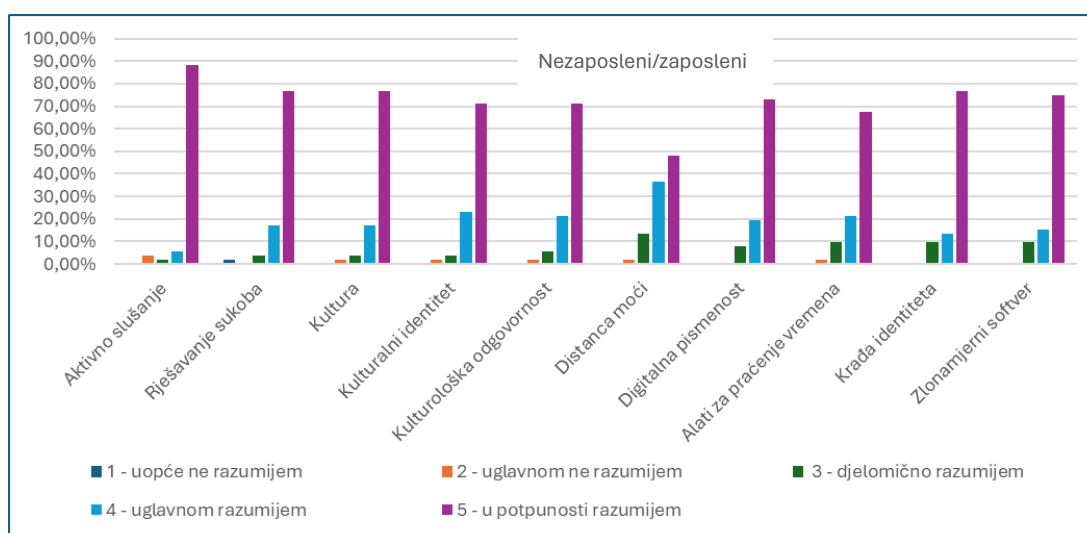
Slika 10b. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz slike 10b. je vidljivo da je vrlo mali postotak onih polaznika koji pojmove uglavnom ne razumiju, odnosno veći postotak onih koji u potpunosti razumiju sve pojmove u odnosu na početno stanje razumijevanja. Potrebno je malo više pojasniti pojmove „zelene politike, problemska situacija, strategije u rješavanju problema i Ti-poruka“ kako bi se ostvarili još bolji rezultati razumijevanja navedenih pojmova.

Slika 10c. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz slike 10c. je vidljivo da polaznici razumiju ili u potpunosti razumiju sve pojmove. Za bolje usvajanje znanja potrebno je dodatno još bolje pojasniti pojmove „kognitivna prilagodljivost, Ja-poruka, promjenjivi mentalni sklop i fiksni mentalni sklop“. Iz slike 10d. je vidljiv visoki stupanj razumijevanja svih pojmova. Za bolje usvajanje znanja potrebno je još bolje dodatno pojasniti pojam „distanca moći, alati za praćenje vremena i zlonamjerni softver“.

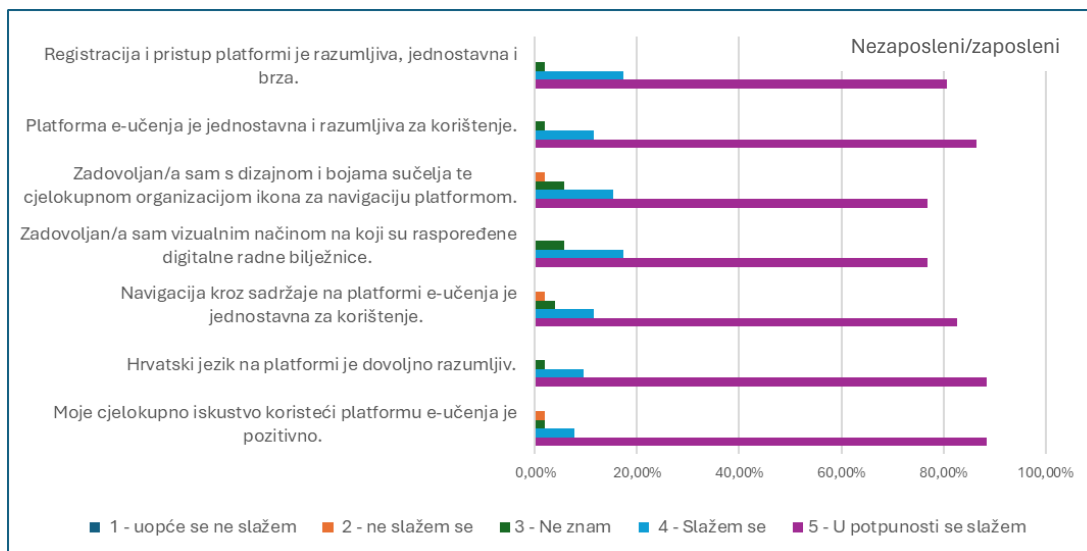

Slika 10d. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz svih navedenih slika vidljiv je veliki napredak, odnosno postotak u razumijevanju pojmova nakon treninga u odnosu na rezultate prije treninga iz čega se može zaključiti da su struktura i sadržaji treninga kvalitetno osmišljeni i na temelju kojih je ta ciljna skupina uspješno usvojila i/ili dodatno osnažila svoje meke vještine. Za određene pojmove potrebno je revidirati sadržaj i zadatke kako bi se još bolje pojasnili i kvalitetnije usvojili, a na tome će se raditi po završetku projekta.

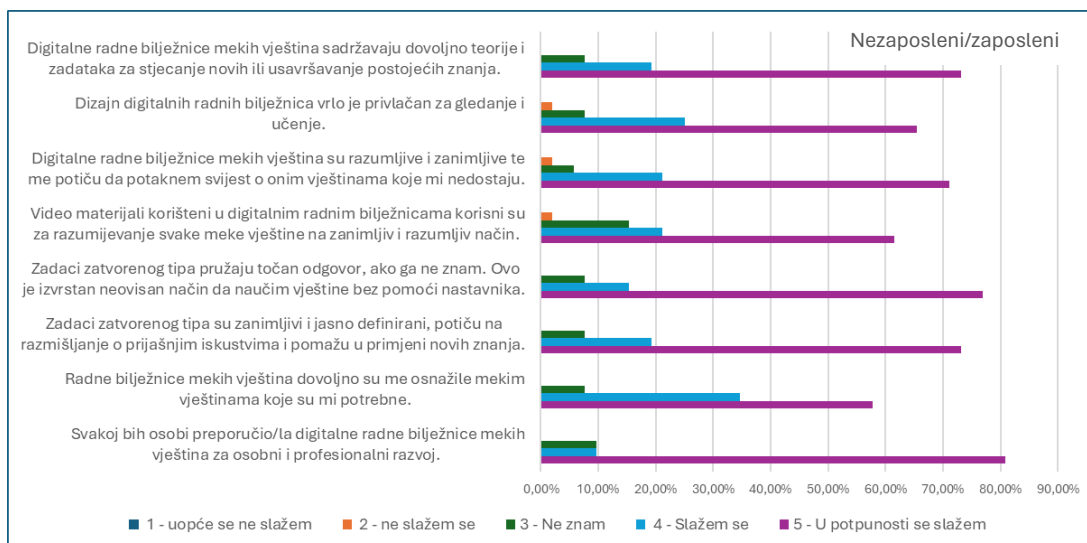
Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu digitalnih radnih bilježnica

Na slikama 11a. i 11b. prikazani su rezultati procjene kvalitete digitalnih radnih bilježnica i pojedinih segmenata platforme Moodle na kojoj su polaznici prolazili digitalne radne bilježnice.

Slika 11a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme Moodle

Iz slike 11a. je vidljivo da više od 80 % polaznika se u potpunosti slaže da je registracija i pristup Moodle platformi razumljiva, jednostavna i brza. Više od 86 % polaznika se slaže da je platforma jednostavna i razumljiva za korištenje. U ukupnom postotku većim od 91 % polaznici se slažu ili se u potpunosti slažu da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom. U istom postotku se slažu ili u potpunosti se slažu da su zadovoljni vizualnim načinom na koji su raspoređeni moduli treninga, dok više od 94 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da je hrvatski jezik na platformi dovoljno razumljiv i da im je cjelokupno iskustvo koristeći platformu pozitivno.

Slika 11b. Procjena vrijednosti digitalnih radnih bilježnica

Slika 11b. prikazuje rezultate vezane uz procjenu same kvalitete digitalnih radnih bilježnica na Moodle platformi e-učenja. Iz slike je vidljivo da više od 92 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da digitalne radne bilježnice sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja. Oko 90 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti slaže da su bilježnice razumljive i interesantne te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju. Oko 82 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti da video materijali u bilježnicama na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu. Kada je riječ o zadacima zatvorenog tipa, oko 91 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti se slažu da su jasno definirani, potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nova znanja. Isti postotak njih je izjavilo da se slaže ili u potpunosti se slaže da su ih radne bilježnice

dovoljno u dovoljnoj mjeri osnažile mekim vještinama koje su mi bile potrebne, dok oko 89 % polaznika se u potpunosti slaže da bi ih preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj. Iz navedenih podataka može se zaključiti da su polaznici ocijenili radne bilježnice kao vrlo korisne za stjecanje ili unaprjeđivanje mekih vještina te predstavljaju dovoljni opseg sadržaja za samostalno učenje i mogu se ponuditi kao zasebna *online* edukacija.

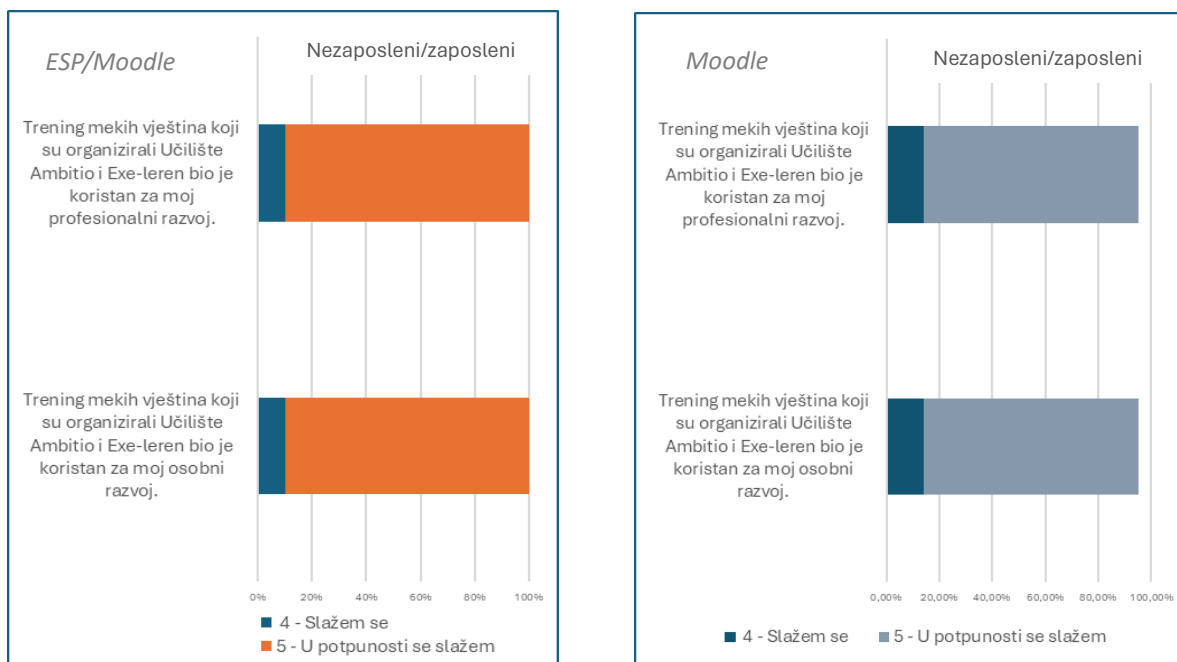
Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom digitalnih radnih bilježnica mekih vještina?“ ta ciljna skupina je izjavila da najvećom kvalitetom bilježnica smatra: dobar odabir najtraženijih mekih vještina na tržištu rada; odličnu organiziranost i sadržaj radnih bilježnica; dovoljnu količinu informacija, interaktivnost, jednostavnost korištenja i učinkovitost savladavanja novih i/ili poboljšanja postojećih mekih vještina - prvenstveno upoznavanje samog sebe, uvid u osobnost i vještine te time stjecanje novih saznanja i rad na sebi; jasnoću i lakoću razumijevanja sadržaja i pojmova koji se lako pamte i video materijale s prijevodom na hrvatski jezik; interaktivne zadatke s mogućnosti ispravljanja te pokazivanja i obrazloženja krivih rješenja; prikazivanje stvarnih situacija koje su živopisno opisane te se osoba vrlo lako može poistovjetiti s tim situacijama i spoznati osobni nedostaci za svakodnevni život; samostalnost u učenju i pristup radnim bilježnicama u slobodno vrijeme kada im odgovara; razina stručnosti i korisnički vrlo '*user friendly*'; te dizajn i način prezentiranja sadržaja koji omogućava osobni i digitalni razvoj.

Na pitanje „Što Vam se najviše sviđjelo u digitalnim radnim bilježnicama i zašto?“ polaznici ističu: zanimljiv, kvalitetan i pregledan sadržaj, jednostavan za korištenje; vrlo detaljan opis i prikaz mekih vještina te dobro osmišljenu strukturu bilježnica; interaktivne zadatke s konkretnim primjerima iz poslovnog ili privatnog života s mogućnošću ispravljanja, pokazivanja i obrazloženja krivih rješenja te pitanja za razmišljanje; jednostavnu i razumljivu navigaciju te vizualni dizajn; lakoća učenja i s fokusom; samostalnost u učenju i pristup radnim bilježnicama u slobodno vrijeme kada im odgovara i vlastitim tempom; linkove za dodatno znanje - predstavljaju proširenje sadržaja i dodanu vrijednost; video materijale koji su privlačni, izaziva akciju i omogućuju bolje razumijevanje, koji se nadopunjuju na tekstualne sadržaje kako bi predstavili i bolje objasnili cjelokupnu sliku; to što kroz razmišljanje o odgovorima ujedno se provjerava nivo samosvijesti i načina razmišljanja te se samim tim dobiva uvid na čemu je potrebno raditi; skretanje pozornosti na osnovne stvari iz digitalnog svijeta i kako ih ispravno koristiti te poglavlje o rješavanju sukoba, zelene politike i testovi za procjenu na kojoj je razini osoba za pojedinu vještinu; te video o Harvardskoj studiji o sreći jer ukazuje koliko su važni dobri međuljudski odnosi.

Na pitanje „Što smatrate nedostatkom kod digitalnih radnih bilježnica?“ polaznici ističu: tehnički problem pohrane podataka / završenih zadataka i cjelina po modulu na *Moodle* platformi; dodatne izvore znanja, odnosno video materijala koji su samo na engleskom jeziku i njihovo dugo trajanje te nedostaju znanstveni izvori znanja u tom području; više primjera i zadataka za vježbu te izbjegavanje ponavljajućih pitanja koji navode na odgovor.

Na pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta digitalnih radnih bilježnica poboljša?“ polaznici su izjavili kako je potrebno osigurati video materijale na hrvatskom jeziku s mogućnošću postavljanja pitanja na određenim dijelovima, bolje tehnički riješiti problem otvaranja, spremanja i zatvaranja bilježnica u pregledniku Ujedno neke video materijale potrebno je vremenski skratiti, platformu bolje prilagoditi korištenju na mobilnom uređaju i kompjuteru, dodati audio elemente, slikovne sadržaje i više zadataka za poticanje razmišljanja te postaviti *online* debate.

Slika 12. Usporedba rezultata kvalitete treninga na razini obje grupe

Slika 12. prikazuje usporedbu rezultata kvalitete treninga za obje grupe. S lijeve strane grafikon prikazuje rezultate kvalitete prve grupe polaznika koji su prolazili ESP i digitalne radne bilježnice, dok s desne strane je grafikon grupe polaznika koji su prolazili samo digitalne radne bilježnice. Iz navedene slike može se zaključiti da je trening bio vrlo koristan objema grupama. Svaka grupa je postignula gotovo jednaki stupanj stjecanja znanja i vještina iz čega se može zaključiti da su digitalne radne bilježnice, koje su se izradile kao dodatni materijal ESP-u, sadržajno i vizualno kvalitetan materijal za učenje koji se može koristiti neovisno o ESP te se može ponuditi u budućnosti kao zasebna edukacija uzimajući u obzir preporuke za poboljšanjima koje su polaznici naveli, a koje je bitno provesti. S obzirom na to da su digitalne radne bilježnice izrađene na tri jezika, može se zaključiti da su kvalitetno prilagođeni materijal i za europsko tržište.

U konačnici može se zaključiti da je trening toj ciljnoj skupini pomogao razviti i/ili nadograditi meke vještine te osnažiti ih za pronalaženje posla, dok kod zaposlenih osoba je ojačao njihove osobne kompetencije, nadopunio postojeće vještine za nova radna okruženja koja svakodnevno postaju sve kompleksnija u svijetu digitalizacije.

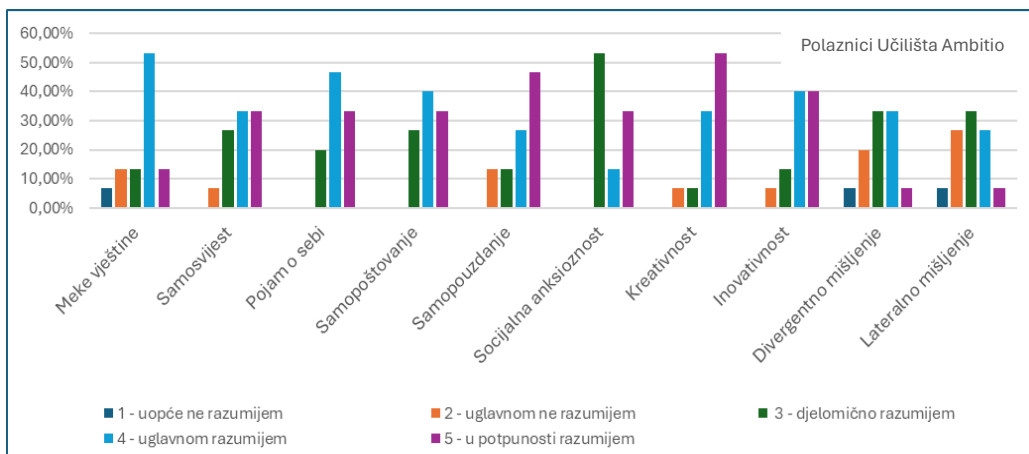
4.1.2. Polaznici Učilišta Ambitio

Ciljna skupina - polaznici Učilišta Ambitio koji su se uključili u obrazovanje radi promjene zanimanja, napredovanja u karijeri ili osobnog rasta suočavaju se s jedinstvenom situacijom. Oni često donose bogato iskustvo, ali im nedostaju meke vještine koje su sve važnije na današnjem radnom mjestu. Njima meke vještine omogućuju veću šansu za pronalaženjem posla po završetku obrazovanja te veće povjerenje u svoje sposobnosti. Ujedno im omogućuju priliku da razmisle o vlastitim iskustvima i identificiraju područja u kojima se mogu poboljšati te na taj način povećati svoje šanse za uspjeh u obrazovanju i karijeri. U tom smislu u toj ciljnoj skupini sudjelovalo je ukupno 15 polaznika Učilišta Ambitio koji su u tijeku prekvalifikacije za zanimanje dentalni asistent i usavršavanja za poslove dentalnog asistenta, raspoređenih u dvije grupe. U prvoj grupi polaznika (*ESP/Moodle*) koji su prolazili trening na dvije platforme e-učenja sudjelovalo je 10, a u drugoj grupi (*Moodle*) koji su prolazili trening na jednoj platformi sudjelovalo je 5 polaznika.

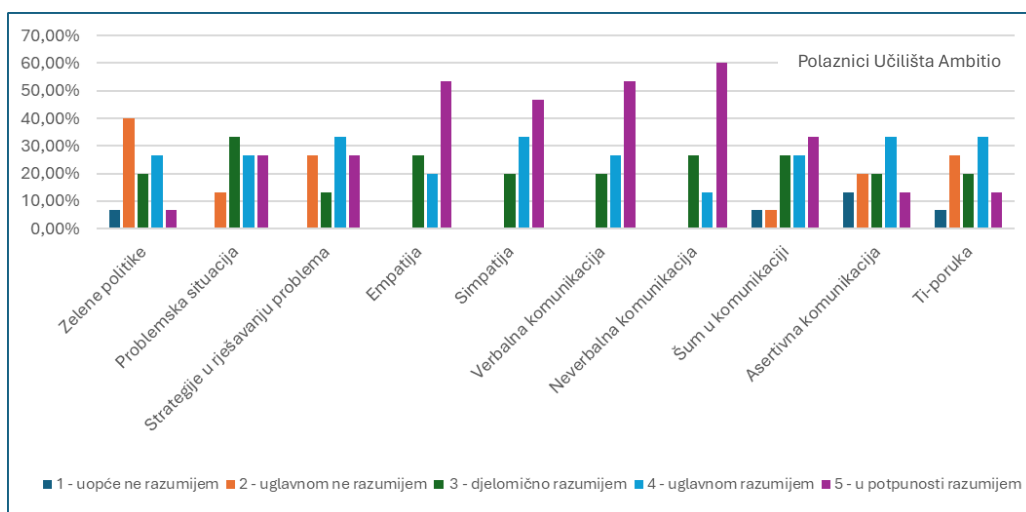

Upitnik samoprocjene prije treninga – poznavanje pojmova iz područja mekih vještina

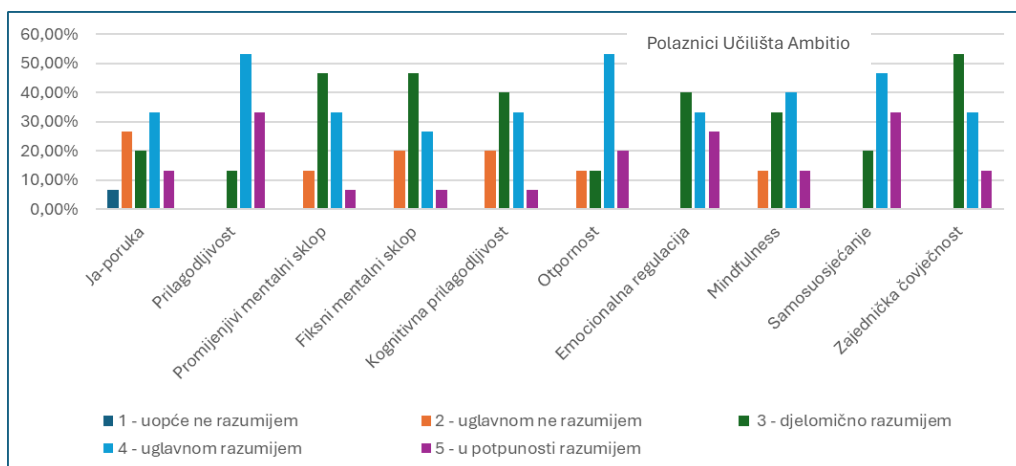
Iz slike 13a. vidljivo je da su „meke vještine, pojam o sebi, samopoštovanje, samopouzdanje, kreativnost i inovativnost“, pojmovi koje su polaznici uglavnom ili u potpunosti razumjeli prije treninga, ali ne u većem postotku od 55 %. Više od 50 % polaznika djelomično je razumjelo pojam socijalne anksioznosti, dok pojmovi „lateralno i divergentno mišljenje“ polaznici su ocijenili s ocjenama 2 do 4, odnosno od uglavnom nerazumijevanja do uglavnom razumijevanja.

Slika 13a. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Slika 13b. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

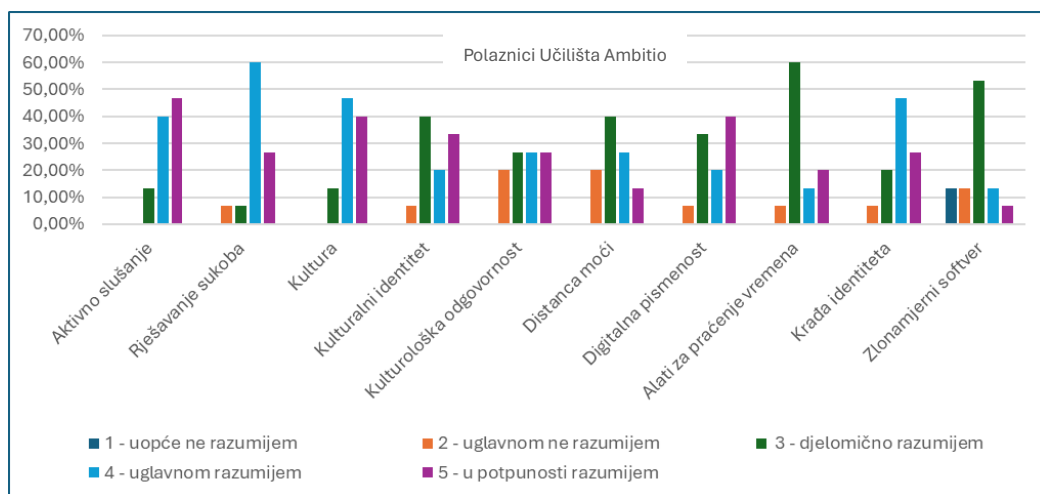
Slika 13c. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Iz slike 13b. vidljivo je da su „empatija, simpatija i verbalna komunikacija“, pojmovi koje su polaznici u potpunosti razumjeli prije treninga kao i ciljna skupina „zaposlenih i nezaposlenih osoba“. Najveći postotak tog razumijevanja je između 53 i 60 % i te su pojmove ocijenili najvišom ocjenom 5. Pojam „zelene politike“ je uglavnom pojam visokog nerazumijevanja i to 40 %, dok su postoci razumijevanja ostalih pojmova vrlo različiti te su prisutne sve ocjene od 1 do 5 u udjelu ne većem od 35 %.

Iz slike 13c. vidljiv je veći udio djelomičnog razumijevanja pojmova i uglavnom razumijevanja u odnosu na potpuno razumijevanje, odnosno ocjenu 5. Pojmovi koji se uglavnom razumiju, ali ne u većem postotku od 53 %, su „prilagodljivost i otpornost“, dok je najveći postotak djelomičnog razumijevanja pojmova „promjenjivi mentalni sklop, fiksni mentalni sklop, kognitivna prilagodljivost, emocionalna regulacija i zajednička čovječnost“.

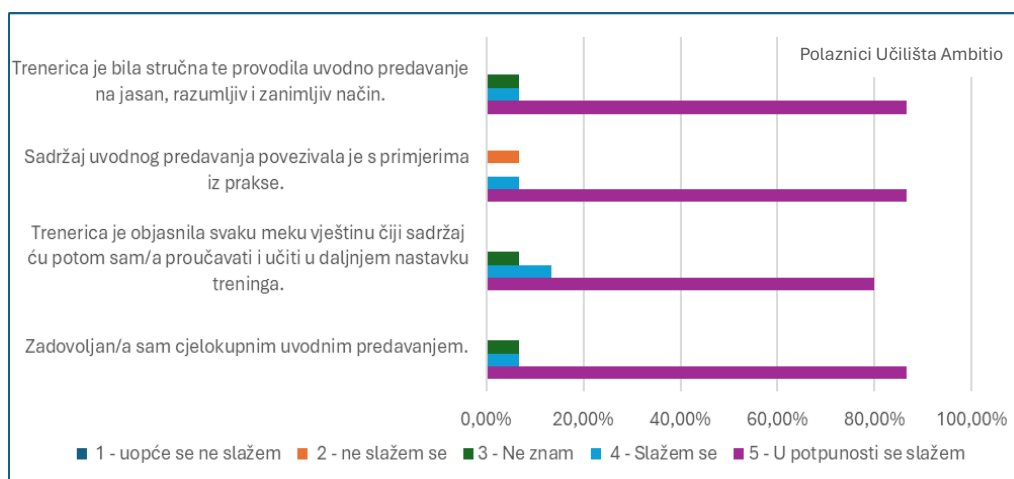
Iz slike 13d. je vidljiv visoki stupanj djelomičnog razumijevanja pojma „alati za praćenje vremena, zlonamjerni softver, kulturalni identitet i distanca moći“, dok pojmovi „rješavanje sukoba, kultura i krađa identiteta“ polaznici su uglavnom razumjeli prije treninga. Pojam „kulturološka odgovornost“ pokazuje podijeljena mišljenja između ocjena 3 i 5, ali i postotak od 20 % koji uglavnom taj pojam ne razumiju.

Slika 13d. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Iz svih slika može se zaključiti da je stupanj početnog poznavanja pojedinih pojmova vrlo različit i kompleksan kod te ciljne skupine. Početno prosječno razumijevanje za većinu pojmova bilo je uglavnom u niskom postotku čime se dokazuje da je toj ciljnoj skupini bila potrebna edukacija za poboljšanjem znanja i vještina u području mekih vještina.

Zadovoljstvo uvodnim online predavanjem

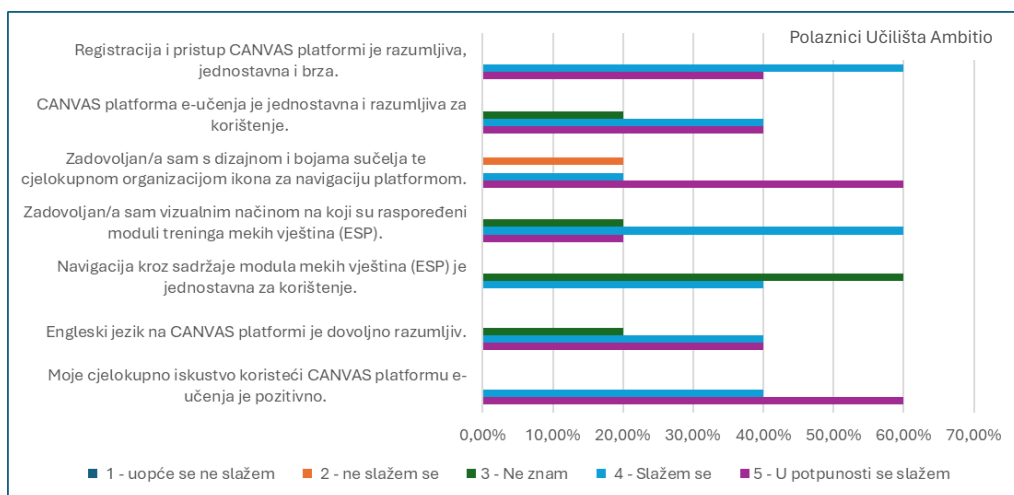
Slika 14. Udio zadovoljstva polaznika uvodnim online predavanjem

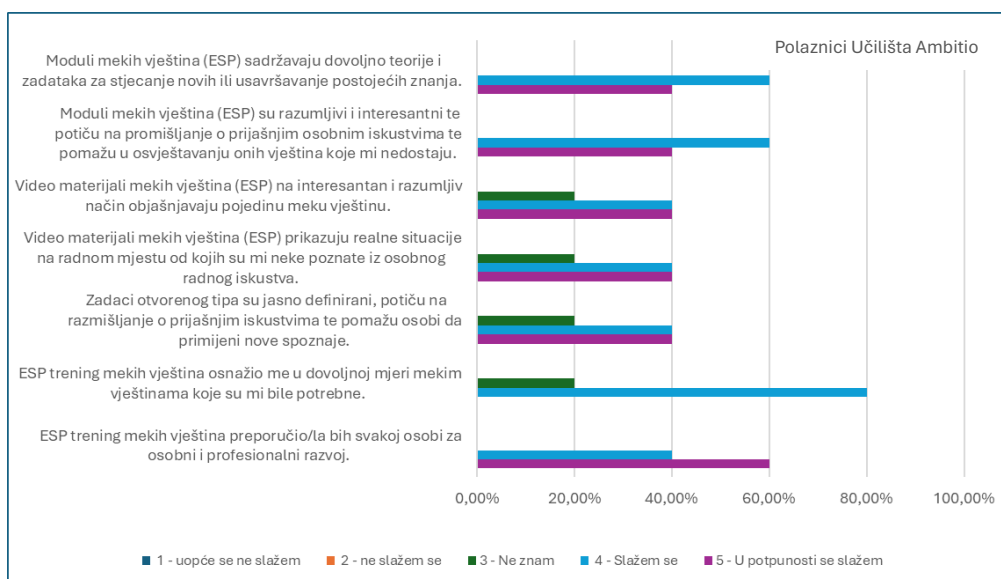
Iz slike 14. je vidljivo da oko 87 % polaznika se u potpunosti slaže da je trenerica bila stručna te provodila uvodno predavanje na jasan, razumljiv i zanimljiv način. U istom postotku se u potpunosti slažu da je sadržaj uvodnog predavanja povezivala s primjerima iz prakse, a oko 80 % njih smatra da je trenerica objasnila svaku meku vještinu čiji sadržaj će moći proučavati i učiti u daljnjem nastavku treninga. U konačnici oko 87 % polaznika je zadovoljno cjelokupnim uvodnim *online* predavanjem na temelju čega se može zaključiti da je cjelokupna struktura predavanja dobro osmišljena i prezentirana te pozitivno utjecala na motivaciju i ove ciljne skupine za samostalno učenje kao i prvotne ciljne skupine projekta.

Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu Essential Skills Program (ESP)

Na slikama 15a. i 15b. prikazani su rezultati procjene kvalitete pojedinih segmenata treninga ESP na platformi e-učenja Canvas. Iz slike 15a. je vidljivo da 100 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da je registracija i pristup Canvas platformi razumljiva, jednostavna i brza. Oko 80 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da je platforma jednostavna i razumljiva za korištenje, dok njih 20 % ne može to procijeniti. Oko 80 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom, dok se 20 % njih ne slaže. Oko 60 % se slaže da je zadovoljno vizualnim načinom na koji su raspoređeni moduli treninga, dok 20 % njih ne može to procijeniti. Oko 80 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti slaže da je engleski jezik na platformi dovoljno razumljiv, a da je cjelokupno iskustvo koristeći platformu e-učenja pozitivno za 100 % njih (ocjena 4 ili 5).

Slika 15a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme Canvas

Slika 15b. Procjena vrijednosti ESP-a

Slika 15b. prikazuje rezultate vezane uz procjenu same kvalitete ESP-a za tu ciljnu skupinu. Iz slike je vidljivo da ukupno 100 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da moduli ESP-a sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja. U istom postotku se slažu ili u potpunosti slažu da su moduli ESP razumljivi i interesantni te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju. Ukupno 80 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti da video materijali ESP na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu, dok njih 20 % to ne može procijeniti. U istom postotku se slažu ili u potpunosti slažu da video materijali prikazuju realne situacije na radnom mjestu od kojih su im neke poznate iz osobnog radnog iskustva, dok njih 20 % to ne može procijeniti. Također, ukupno 80 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti da su zadaci otvorenog tipa jasno definirani, potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nove spoznaje. Isto toliko posto polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti se slaže da ih je ESP trening osnažio u dovoljnoj mjeri mekim vještinama koje su mi bile potrebne, dok 100 % polaznika se u potpunosti slaže da bi ESP trening preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj. Iz navedenih podataka može se zaključiti da ova ciljna skupina je u svim segmentima treninga bila zadovoljna kao i prvotna ciljna skupina „zaposlene / nezaposlene osobe“ te također vjeruju kako je ESP kvalitetna edukacija kojom mogu razviti i/ili unaprijediti meke vještine te primijeniti u osobnom i radnom životu.

Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom ESP treninga mekih vještina?“ polaznici su izjavili da je najveća kvaliteta ta što su sadržaji i teme razumljive i opširne, mogu učiti nove vještine ili usavršavati iste u *online* okruženju u svoje slobodno vrijeme, a evaluacija naučenih sadržaja je koncipirana kroz jednostavna pitanja.

Na pitanje „Što Vam se najviše sviđelo na ESP treningu mekih vještina i zašto?“ polaznici su izjavili da su im se najviše sviđele zanimljive teme jer su primjenjive u svakodnevnim situacijama kao i zadatci i testovi za provjeru.

Na pitanje „Što smatrate nedostatkom na ESP treningu mekih vještina?“ polaznici u većini smatraju da ESP nema većih nedostataka osim povratne informacije na ponuđene odgovore, tj. možda bi za neke teme bilo zgodnije raspraviti/razgovarati u većoj grupi.

Na pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta ESP treninga mekih vještina poboljša?“ polaznici u većini nemaju komentara na to pitanje osim jednog, a taj je da se organizira nekoliko *online* radionica u grupi.

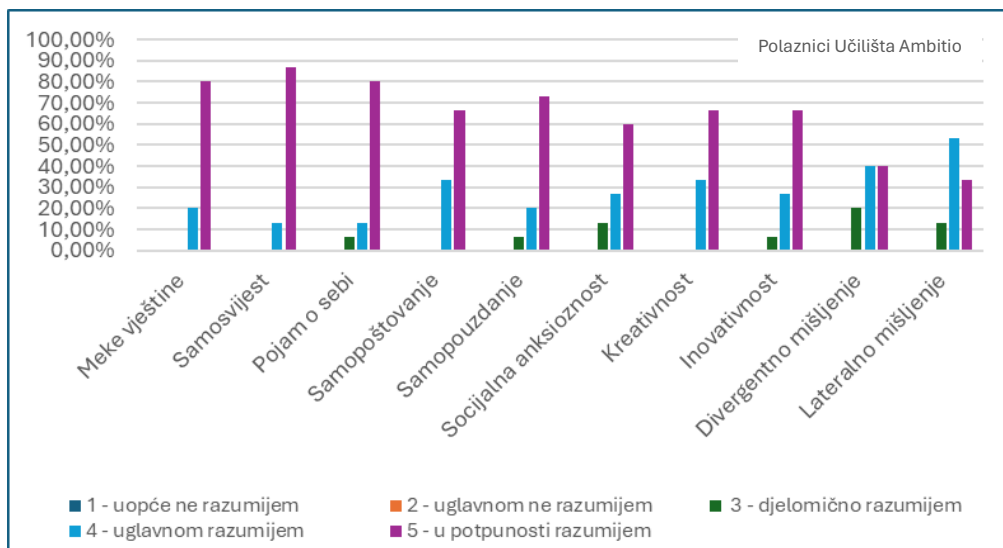
Iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da je ESP i *Canvas* platforma e-učenja pozitivno utjecala na samostalno stjecanje znanja i vještina u online okruženju za tu ciljnu skupinu. U smislu poboljšanja potrebno je obogatiti ESP *online* prostorom za diskusiju. S obzirom na to da je sami trening imao svoju predodređenu specifičnu strukturu na temelju procjene trenera mekih vještina, potrebno je kod budućeg planiranja treninga otvoriti i opciju grupnih diskusija u pojedinim dijelovima ESP modula.

Upitnik samoprocjene nakon treninga

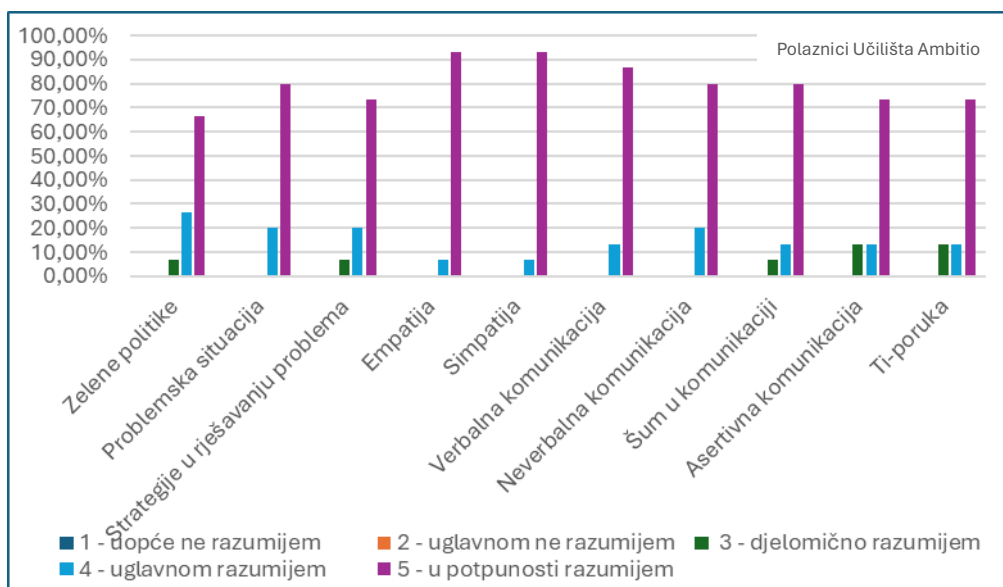
Na slikama 16a., 16b., 16c. i 16d. prikazani su udjeli razumijevanja pojmova nakon treninga u odnosu na početno stanje prije treninga iz koji se može vidjeti koliko je trening bio uspješan za tu ciljnu skupinu u smislu stjecanja i primjene znanja.

Iz slike 16a. je vidljiv visoki stupanj razumijevanja svih pojmova. Oko 80 % pojmova polaznici su ocijenili njihovo razumijevanje s ocjenom 5. Pojam „divergentno mišljenje“ dijeli ocjenu 4 i 5 u jednakom postotku i to 40 %, dok još oko 20 % polaznika djelomično razumije taj pojam. U tom smislu potrebno je revidirati sadržaj te dodatno pojasniti primjerima. Pojam „lateralno mišljenje“ polaznici su ocijenili u većem postotku s ocjenom 4, a u manjem ocjenom 5, dok još oko 13 % polaznika djelomično razumije taj pojam iz čega se može zaključiti da taj pojam još uvijek nije bio dovoljno pojašnjen u treningu.

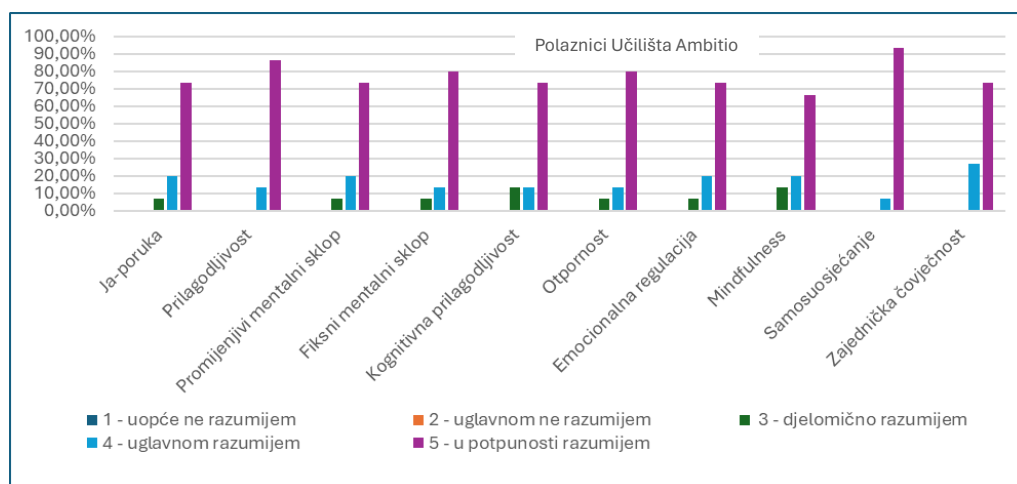
Slika 16a. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Slika 16b. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

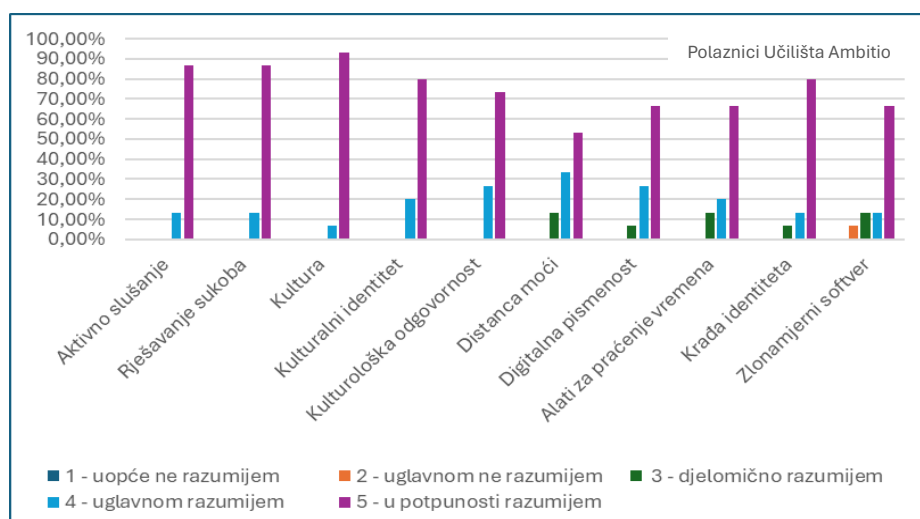
Iz slike 16b. je vidljiv visoki stupanj razumijevanja i usvajanja svih pojmova. Udio usvojenog razumijevanja je 66 do 93 %, a vrlo mali je postotak djelomičnog razumijevanja (5 – 10 %) pojmova „asertivna komunikacija, Ti-poruka, šum u komunikaciji, zelene politike i strategije u rješavanju problema“.

Slika 16c. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz slike 16c. je vidljivo da polaznici u potpunosti razumiju sve pojmove, a taj postotak varira od 73 do 93 %. Mali je postotak onih polaznika (6 – 13 %) koji djelomično razumiju sve pojmove, osim pojmova „samosuosjećanje i zajednička čovječnost“.

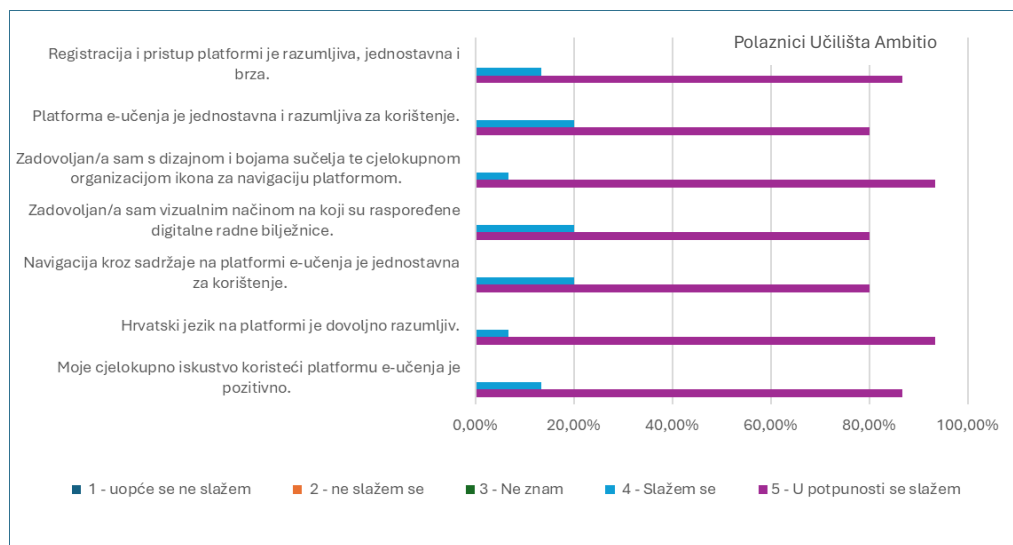
Slika 16d. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz slike 16d. je vidljivo da polaznici u potpunosti razumiju sve pojmove, a taj postotak varira od 53 do 93 %. Mali je postotak onih polaznika (6 – 13 %) koji uglavnom ne razumiju ili djelomično razumiju neke pojmove. Pojmovi „distanca moći i zlonamjerni softver“ u odnosu na početno stanje razumijevanja, pokazuju puno veći stupanj razumijevanja.

Iz svih navedenih slika, kao i kod prve ciljne skupine, vidljiv je veliki napredak, odnosno postotak u razumijevanju pojmova nakon treninga u odnosu na rezultate prije treninga iz čega se može zaključiti kao i u prvotnoj ciljnoj skupini da struktura i sadržaji treninga su osmišljeni na kvalitetan i razumljiv način i na temelju kojih je ta ciljna skupina uspješno usvojila i/ili dodatno osnažila svoje meke vještine. Za određene pojmove postoji prostor za poboljšanje sadržaja i zadataka te dodatno pojašnjenje na kojem će se raditi po završetku projekta.

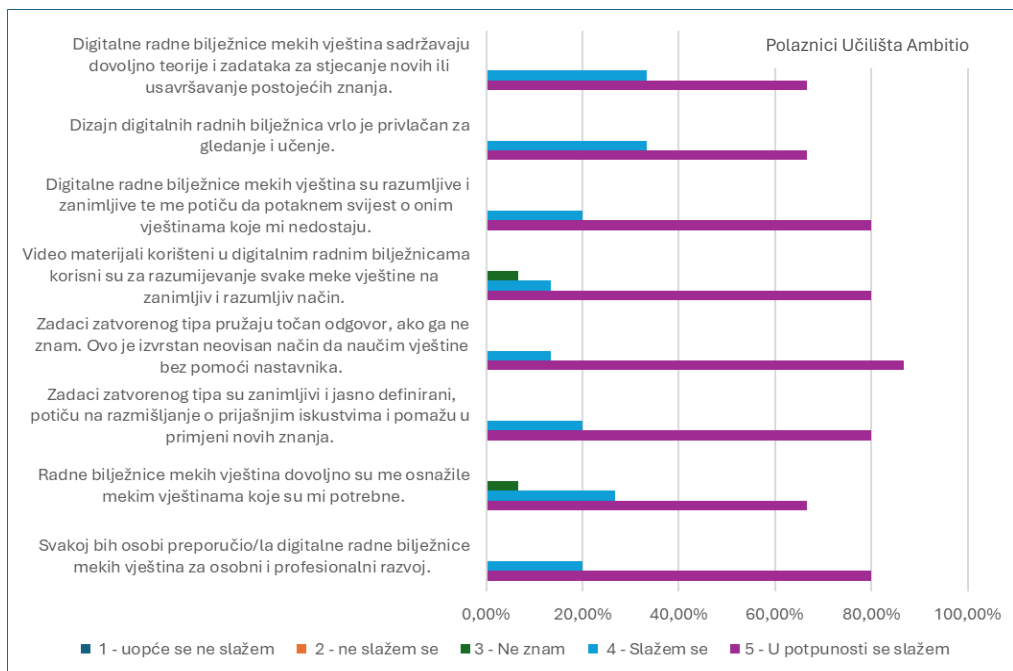
Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu digitalnih radnih bilježnica

Na slikama 17a. i 17b. prikazani su rezultati procjene kvalitete digitalnih radnih bilježnica i pojedinih segmenata platforme Moodle na kojoj se nalaze digitalne radne bilježnice.

Slika 17a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme Moodle

Iz slike 17a. je vidljivo da u svim segmentima procjene općih i tehničkih aspekata sučelja platforme 100 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da je registracija i pristup Moodle platformi razumljiva, jednostavna i brza; da je platforma jednostavna i razumljiva za korištenje i da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom; da je vizualni način na koji su raspoređeni moduli treninga zadovoljavajući; hrvatski jezik na platformi dovoljno razumljiv i da im je cjelokupno iskustvo koristeći platformu e-učenja pozitivno.

Slika 17b. Procjena vrijednosti digitalnih radnih bilježnica

Slika 17b. prikazuje rezultate vezane uz procjenu same kvalitete digitalnih radnih bilježnica na Moodle platformi e-učenja. Iz slike je vidljivo da 100 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da digitalne radne bilježnice sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja; dizajna radnih bilježnica je vrlo privlačan za gledanje i učenje; bilježnice su razumljive i interesantne te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim

iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju. Zadaci zatvorenog tipa za 100 % polaznika su jasno definirani (ocjena 4 i 5), potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nova znanja. Oko 93 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti da video materijali u bilježnicama na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu, dok manji postotak od 7 % ne može procijeniti. Više od 90 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti se slaže su ih radne bilježnice dovoljno u dovoljnoj mjeri osnažile mekim vještinama koje su mi bile potrebne, dok 100 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da bi ih preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj. Iz navedenih podataka može se zaključiti da su polaznici ocijenili radne bilježnice kao vrlo korisne za stjecanje ili unaprjeđivanje mekih vještina te predstavljaju dovoljni opseg sadržaja za samostalno učenje.

Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom digitalnih radnih bilježnica mekih vještina?“

polaznici su izjavili da najvećom kvalitetom smatraju odabir mekih vještina koje su najpotrebnije na tržištu rada, opseg i detaljnost tema koje su kvalitetno objašnjene i zanimljive te potiču na kreativno razmišljanje, mogućnost pristupa bilježnicama u vrijeme kada im odgovara, usvajanje novih pojmova i jasno pojašnjenje svakog od njih, navedeni primjeri iz svakodnevnog života koji se mogu implementirati u svakodnevni život te potiču aktivaciju u životu, zadaci koji nude rješenja kako bi razumjeli što je krivo u njihovoj procjeni te pomažu osvijestiti što im fali.

Na pitanje „Što Vam se najviše sviđelo u digitalnim radnim bilježnicama i zašto?“

polaznici su izjavili da su im se najviše sviđeli primjeri i ilustracije, video materijali, zadaci koji pomažu shvatiti što je potrebno promijeniti na sebi, sama dinamičnost koja stvara zabavu, opširnost i pojašnjenje svakog pojma, prilozi s *YouTube* kanala gdje stručnjaci govore o nekoj temi i svojim iskustvima. Ujedno im se sviđela provjera znanja nakon svakog modula, gdje mogu sa sigurnošću provjeriti jesu li shvatili temu u cijelosti te dodatni sadržaji koji na slikovit način prikazuje određenu vještinu, dinamika bilježnica jer su sadržajno vrlo su bogate i privuku osobu tijekom rješavanja zadataka u kojima trebam malo promisliti, zanimljiv sadržaj i način prezentacije sadržaja, jednostavnost pristupa, brzina i lakoća korištenja jer je sve moguće samostalno i bez teškoće riješiti.

Na pitanje „Što smatrate nedostatkom kod digitalnih radnih bilježnica?“

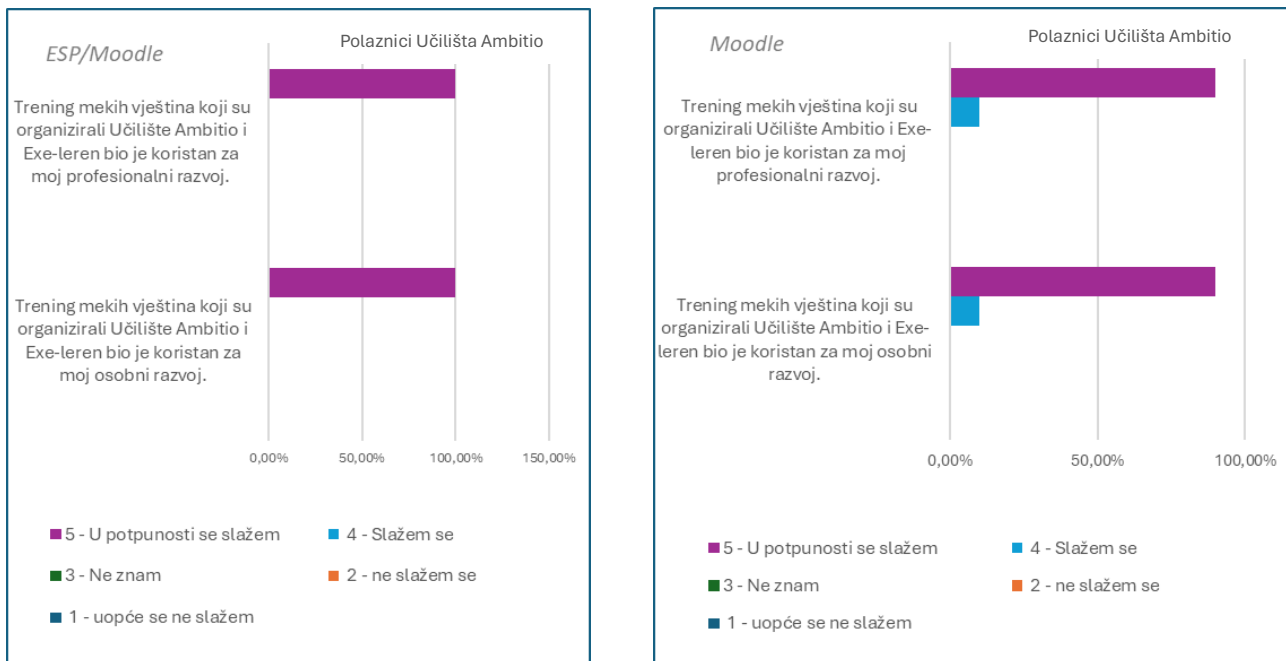
većina polaznika je izjavila kako nema nedostataka osim video materijala koji opisuju i objašnjavaju vještinu kroz neku scenu iz stvarnog života, ponavljajuća pitanja u nekim cjelinama i izostanak audio praćenja sadržaja.

Na pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta digitalnih radnih bilježnica poboljša?“

ova ciljna skupina je predložila više kvizova i pitanja, više radnih bilježnica, video materijala koji opisuju i objašnjavaju vještinu kroz neku scenu iz stvarnog života te uputiti polaznike na linkove, stranice ili literaturu na kojima ima sličnih sadržaja za one koji žele znati više.

S obzirom na to da su polaznici izrazili želju za dodatnim radnim bilježnicama, potrebno je u budućem razdoblju istražiti koje vještine na tržištu rada su potrebne, osim digitalnih i zelenih vještina, kako bi se pristupilo izradi novih sadržaja.

Slika 18. Usporedba rezultata kvalitete treninga na razini obje grupe

Slika 18. s lijeve strane prikazuje rezultate kvalitete treninga kod prve grupe polaznika koji su prolazili ESP i digitalne radne bilježnice, dok s desne strane su rezultati grupe polaznika koji su prolazili samo digitalne radne bilježnice. Iz navedene slike može se zaključiti da su je objema grupama trening bio vrlo koristan. Svaka grupa je postignula gotovo jednaki stupanj stjecanja znanja i vještina iz čega se može zaključiti da su digitalne radne bilježnice, koje su se izradile kao dodatni materijal ESP-u, kvalitetan materijal za učenje koji se može koristiti neovisno o ESP te se može ponuditi u budućnosti kao zasebna edukacija uzimajući u obzir preporuke za poboljšanjima koje su polaznici naveli. U konačnici može se zaključiti da su polaznici Učilišta u tijeku obrazovanja odraslih se osnažili za budući posao koji uključuje i primjenu mekih vještina.

4.1.3. Nastavnici u obrazovanju odraslih

Tvrde vještine, odnosno vještine specijaliziranog znanja kod nastavnika u obrazovanju odraslih su samo temelj, međutim čak i oni s najviše znanja neće biti učinkoviti ako ne mogu jasno komunicirati, izgraditi odnos s polaznicima ili učinkovito upravljati učionicom. Upravo zato meke vještine pomažu nastavnicima stvoriti pozitivno okruženje za učenje u kojem se polaznici osjećaju ugodno sudjelujući, postavljajući pitanja i preuzimajući rizike. Odrasli dolaze u učionicu s različitim potrebama i iskustvom i zato meke vještine omogućuju udovoljiti tim razlikama i izgraditi povjerenje. Ključne meke vještine za nastavnike u obrazovanju odraslih su svakako komunikacija koja je bitna za jasno poučavanje i objašnjavanje pojmova, davanje uputa i olakšavanje rasprava. Aktivno slušanje također je ključno za razumijevanje potreba polaznika. Empatija i emocionalna inteligencija, odnosno sposobnost razumijevanja i odgovora na emocije polaznika je ključna te time nastavnici mogu stvoriti siguran prostor za učenje i izgraditi snažne odnose s polaznicima. Strpljenje i otpornost omogućuju nastavnicima da ostanu smireni i pruže podršku svim polaznicima. Sposobnost organizacije i upravljanja vremenom osiguravaju nesmetan tijek nastave i učinkovito korištenje vremena nastave. Nastavnici moraju voditi i motivirati polaznike, postaviti jasna očekivanja i upravljati ponašanjem na nastavi i zato inspirativno vodstvo potiče osjećaj svrhe i učenja u učionici. Sposobnost prilagodbe metoda podučavanja, rješavanja neočekivanih situacija i zadovoljavanja različitih stilova učenja ključna je za uspjeh.

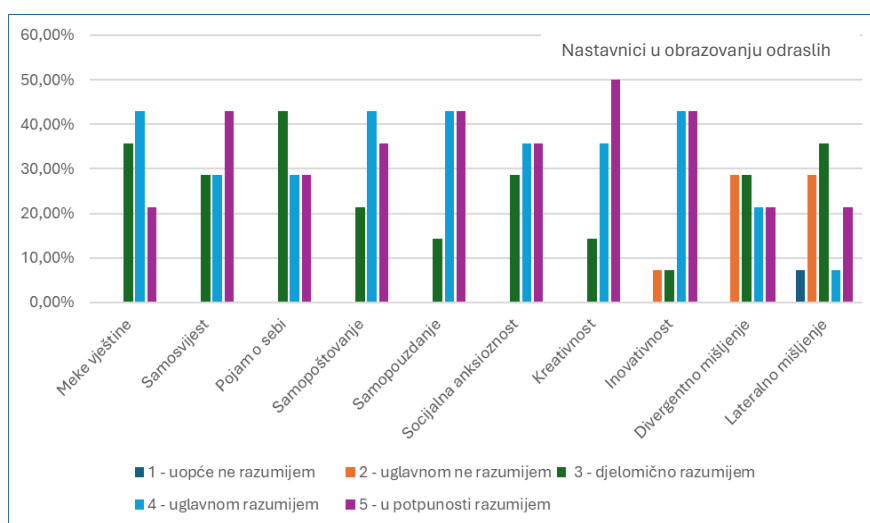

Učinkovitim razvojem i korištenjem tih mekih vještina, nastavnici mogu postati ne samo instruktori, već i pomagači koji osnažuju polaznike da uče i rastu. U tom kontekstu sudjelovanje u *online* treningu mekih vještina bila je prilika da se ova ciljna skupina - nastavnici osnaže za svoj odnos s polaznicima u obrazovanju odraslih, ali i za rad i odnos s kolegama na njihovim primarnim radnim mjestima u struci. U toj ciljnoj skupini sudjelovalo je ukupno 14 nastavnika u obrazovanju odraslih, raspoređenih u dvije grupe. U prvoj grupi polaznika (*ESP/Moodle*) koji su prolazili trening na dvije platforme sudjelovalo je 10, a u drugoj grupi (*Moodle*) koji su prolazili trening na jednoj platformi sudjelovalo je 4 nastavnika.

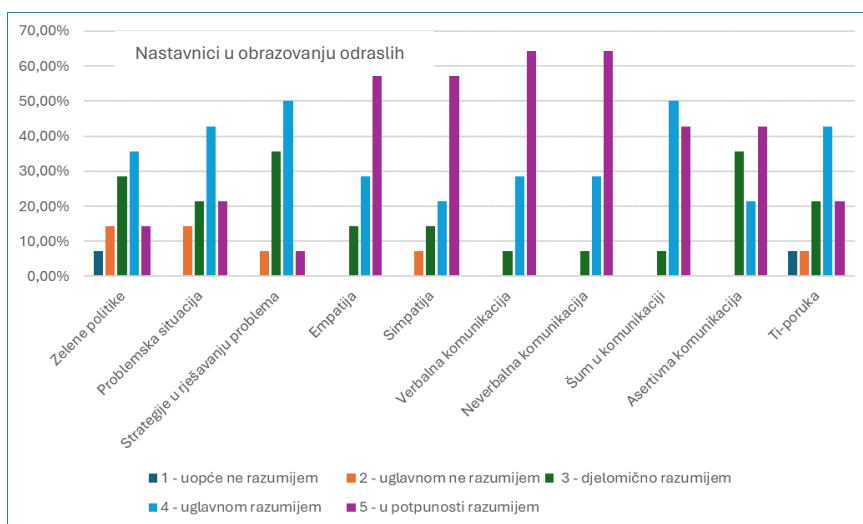
Upitnik samoprocjene prije treninga – poznavanje pojmova iz područja mekih vještina

Iz slike 19b. vidljivo je da su „samosvijest, samopoštovanje, samopouzdanje, kreativnost, inovativnost“, pojmovi koje su polaznici razumjeli ili u potpunosti razumjeli prije treninga, ali u postotku ne većem od 50 %. Nastavnici pojmove „lateralno mišljenje, divergentno mišljenje i pojam o sebi“ djelomično razumiju ili uglavnom ne razumiju i to u postotku između 28 i 43 %. Pojam „meke vještine“ razumije samo oko 40 %, a njih blizu 36 % djelomično razumije.

Slika 19a. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

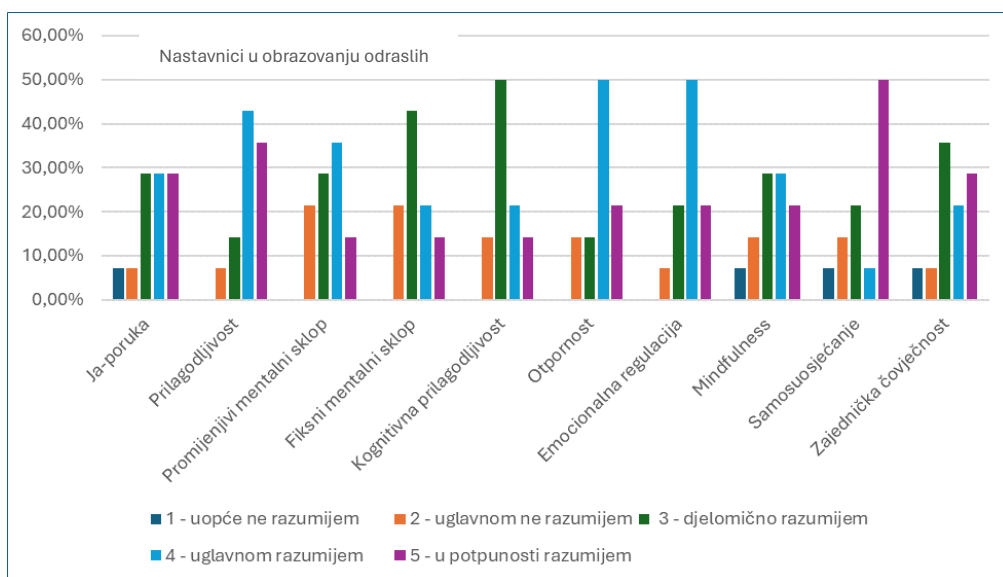

Slika 19b. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

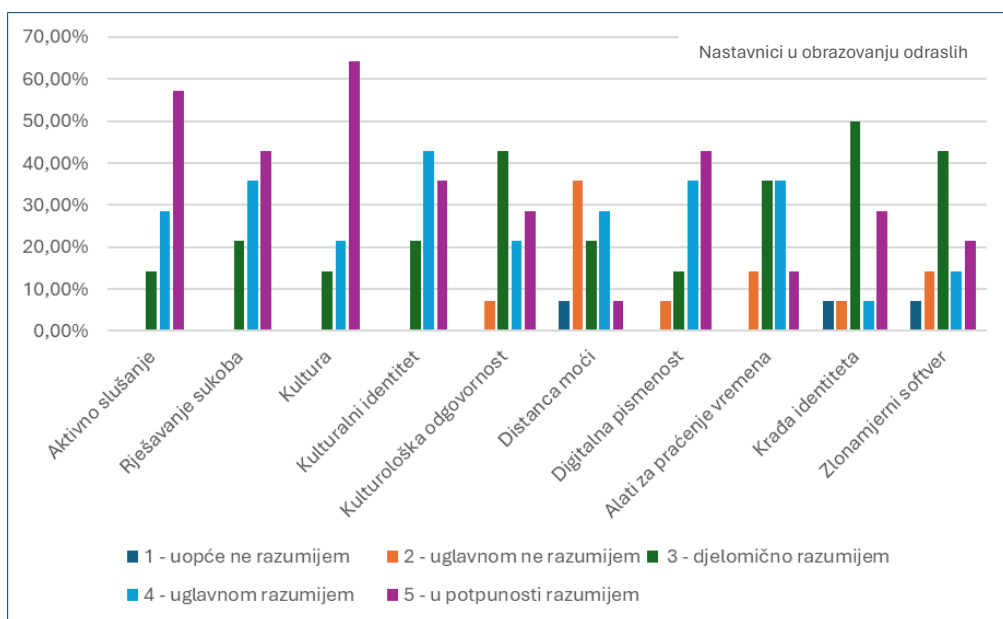

Iz slike 19b. vidljivo je da su nastavnici sve pojmove ocijenili ocjenom 4 ili 5, odnosno pojmove uglavnom razumiju ili u potpunosti razumiju. Iako je prisutan veliki stupanj razumijevanja svih pojmova, još uvijek kod nekih pojmova kao što su npr. „asertivna komunikacija, strategije u rješavanju problema, problemska situacija i zelene politike“ postoji djelomično razumijevanje između 20 i 30 %.

Na slici 19c. može se vidjeti vrlo različit stupanj razumijevanja ili ne razumijevanja svih pojmova. Vidljiv visoki stupanj (između 42 – 50 %) djelomičnog razumijevanja pojmova „fiksni mentalni sklop, kognitivna prilagodljivost i zajednička čovječnost“. Mali je stupanj razumijevanja pojma „mindfulness“, a podijeljena su mišljenja u ocjenjivanju kod pojma „Ja-poruka“ između djelomičnog i potpunog razumijevanja (3 – 5). 50 % nastavnika u potpunosti razumije pojam „samosuosjećanje“.

Slika 19c. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Slika 19d. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

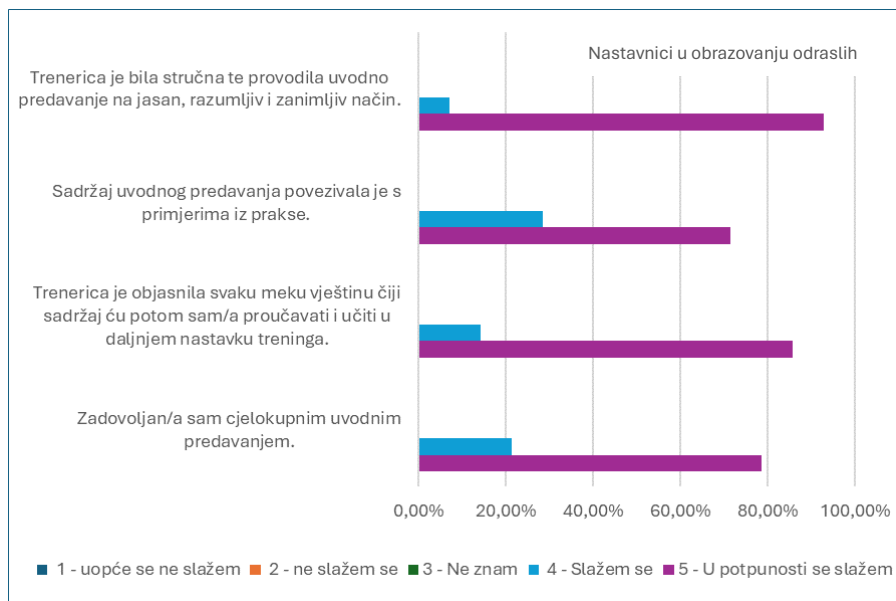
Na slici 19d. je vidljiv visoki stupanj (između 78 i 85 %) uglavnom ili u potpunosti razumijevanja pojmova „aktivno slušanje, rješavanje sukoba, kultura i digitalna pismenost“, dok pojam „distanca moći“ uglavnom ne razumiju njih oko 36 %. Djelomičnim razumijevanjem (između 43 i 50 %) smatraju pojmove „krađa identiteta i zlonamjerni softver“.

Zadovoljstvo uvodnim online predavanjem

Iz slike 20. je vidljivo da je 100 % nastavnika zadovoljno svim postavljenim tvrdnjama zadovoljstva uvodnim online predavanjem. Nastavnici se slažu ili u potpunosti slažu da je trenerica bila stručna te provodila uvodno predavanje na jasan, razumljiv i zanimljiv način. Sadržaj uvodnog predavanja povezivala s primjerima iz prakse te

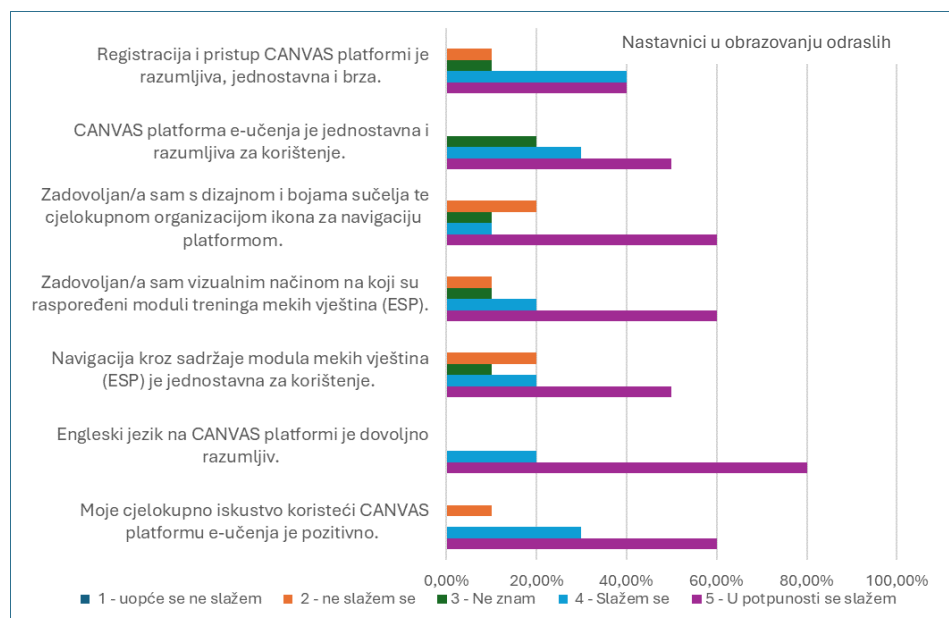
objasnila svaku meku vještinu čiji sadržaj će moći proučavati i učiti u daljnjem nastavku treninga. Iz priloženih podataka ova ciljna skupina je vrlo zadovoljna strukturom i sadržajem uvodnog *online* predavanja.

Slika 20. Udio zadovoljstva polaznika uvodnim *online* predavanjem

Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu Essential Skills Program (ESP)

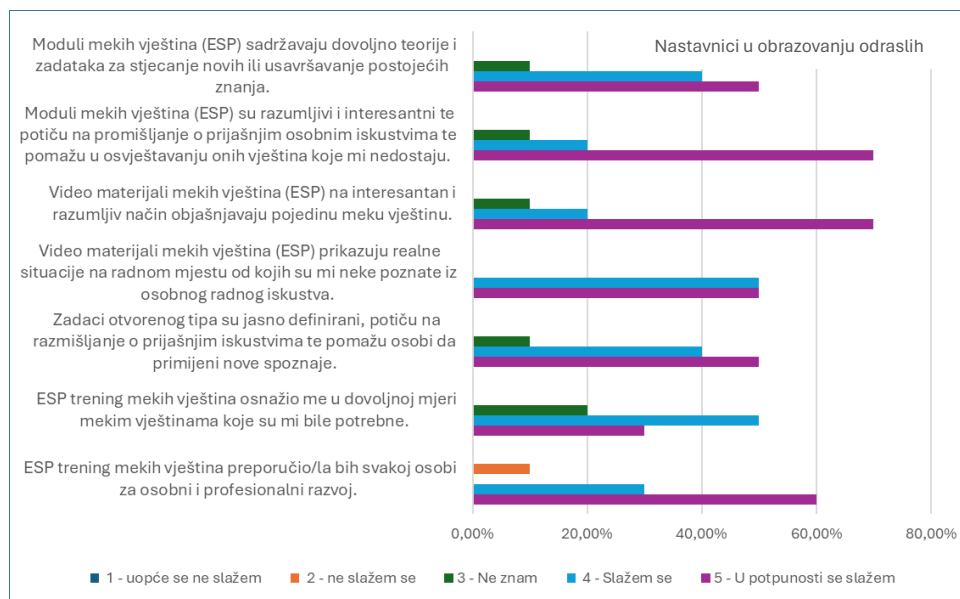
Na slikama 21a. i 21b. prikazani su rezultati procjene kvalitete pojedinih segmenata treninga *ESP* koji se odvijao na platformi e-učenja *Canvas*. Slika 21a. prikazuje rezultate procjene općih i tehničkih aspekata sučelja *Canvas*. Iz navedene slike je vidljivo da 80 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da je registracija i pristup platformi razumljiva, jednostavna i brza. Jednaki postotak polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da je platforma jednostavna i razumljiva za korištenje, dok njih 20 % to ne može procijeniti.

Slika 21a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme *ESP*

Također 80 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom, dok se 20 % njih ne slaže. U jednakom postotku se slažu da su zadovoljni vizualnim načinom na koji su raspoređeni moduli treninga, dok 20 % njih se ne slaže ili ne može procijeniti. Navigacija kroz sadržaje modula je jednostavna za korištenje za njih oko 70 %, dok 20 % njih se ne slaže. 100 %

polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti slaže da je engleski jezik na platformi dovoljno razumljiv, a da je cjelokupno iskustvo koristeći platformu e-učenja pozitivno za 90 % njih, koji su dali ocjenu 4 ili 5, a 10 % njih se ne slaže.

Slika 21b. Procjena vrijednosti ESP-a

Slika 21b. prikazuje rezultate vezane uz procjenu same kvalitete ESP treninga za tu ciljnu skupinu. Iz slike je vidljivo da 80 % polaznika se slaže ili u potpunosti slaže da moduli ESP treninga sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja. 90 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti slaže da su moduli ESP razumljivi i interesantni te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju. U istom postotku polaznici su izjavili da se slaže ili u potpunosti da video materijali ESP na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu, dok njih 10 % to ne može procijeniti. 100 % njih se slaže ili u potpunosti slaže da video materijali prikazuju realne situacije na radnom mjestu od kojih su im neke poznate iz osobnog radnog iskustva te da su zadaci otvorenog tipa jasno definirani, potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nove spoznaje. Ukupno 80 % polaznika je izjavilo da se slaže ili u potpunosti se slaže da ih je ESP trening osnažio u dovoljnoj mjeri mekim vještinama koje su mi bile potrebne, dok 90 % polaznika se u potpunosti slaže da bi ESP trening preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj. Iz navedenih podataka može se zaključiti da ova ciljna skupina je u svim segmentima treninga bila zadovoljna kao i prvotne dvije ciljne skupine iz čega se može zaključiti da je ESP kvalitetna edukacija kojom mogu razviti i/ili unaprijediti meke vještine te primijeniti u osobnom i radnom životu. Određeni manji postotci nezadovoljstva ukazuju na to da je potrebno još bolje osigurati korisničko iskustvo učenja.

Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom ESP treninga mekih vještina?“ nastavnici su izjavili da je najveća kvaliteta što je trening omogućio širi spektar obuhvaćenih vještina, dobro osmišljeni i zanimljivi video materijali, odnosno realni scenariji u radnom okruženju pružajući konkretne odgovore na aktualne probleme, postavljajući pitanja te potičući promišljanje o primjerima situacija. Ujedno im je trening dobro osmišljen, dostupan je i razumljiv svim uzrastima, omogućuje osobni i profesionalni razvoj, korisna samorefleksivna pitanja te činjenica što smješten u *online* okruženju.

Na pitanje „Što Vam se najviše sviđjelo na ESP treningu mekih vještina i zašto?“ nastavnici su izjavili da su im se najviše sviđjeli kratki i sažeti video materijali s praktičnim primjerima, odnosno odlično obrađenim situacijama kroz koje se prikazuje svaka vještina za sebe, promišljanje o

različitim situacijama, reflektivna pitanja koja omogućuju usredotočenost na vlastito iskustvo unutar svakog modula, razmišljanje o sebi iz druge perspektive, preglednost same platforme te organiziranost i pristupačnost Učilišta preko kojeg je trening organiziran.

Na pitanje „Što smatrate nedostatkom na ESP treningu mekih vještina?“ nastavnici u naglasili šablonski način predstavljanja vještina i previše ponavljajućih pitanja te ista metoda poučavanja kroz sve module.

Na pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta ESP treninga mekih vještina poboljša?“ nastavnici u predložili više kratkih testova i zadataka s višestrukim odabirom, manje iznošenja vlastitog iskustva i prezentiranja svake vještine na drugačiji način, a ne šablonski te olakšati praćenje modula i riješenih zadataka u smislu tehničkog poboljšanja platforme Canvas.

Iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da je nastavnicima platforma bila pozitivno iskustvo s kojom su se susreli po prvi put i koju bi preporučili svakome za osobni i profesionalni razvoj, ali uz poboljšanja kvalitete u smislu izbjegavanja iste šablonske strukture svakog modula, više zadataka s višestrukim izborom, a manje reflektivnih pitanja otvorenog tipa.

Upitnik samoprocjene nakon treninga

Slika 22. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

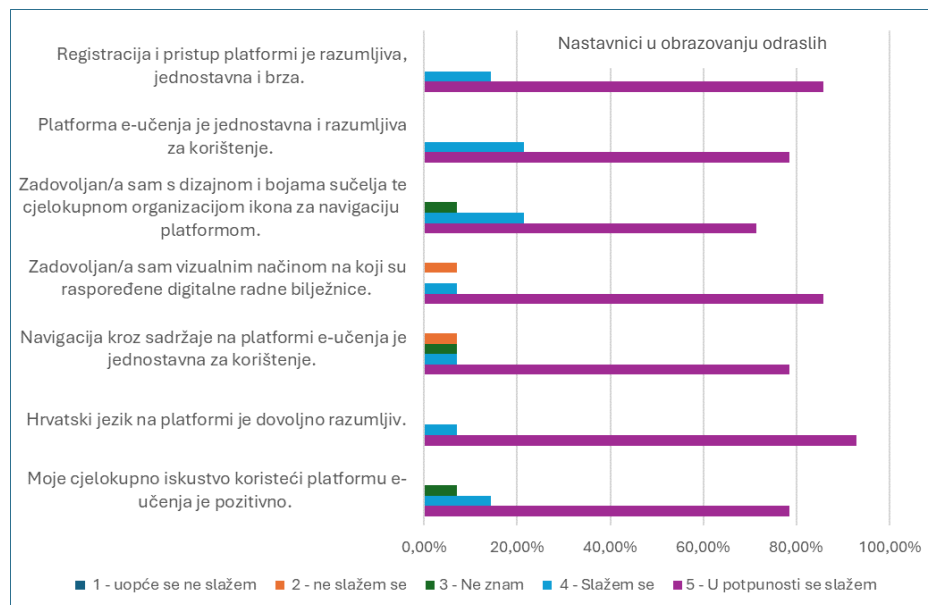
Upitnik samoprocjene nakon treninga pokazao je visoki stupanj razumijevanja svih pojmova (slika 22.). Iz slike 22. je vidljivo da nastavnici razumiju ili u potpunosti razumiju sve pojmove nakon treninga u odnosu na početno stanje prije treninga. Taj postotak se kreće od 57 do 100 % na temelju čega se može zaključiti da je trening bio

uspješan za nastavnike te da su ostvarili najveći uspjeh u razvoju i/ili unaprjeđenju mekih vještina u odnosu na ostale ciljne skupine.

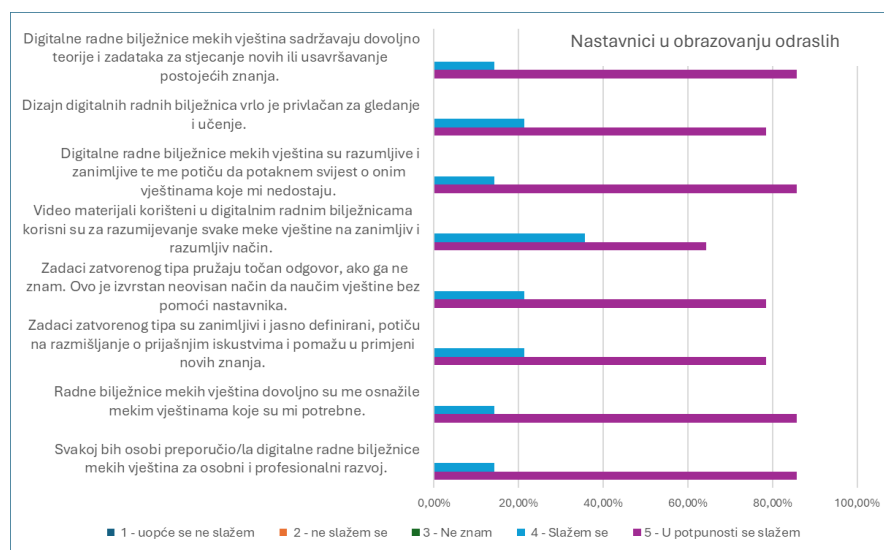
Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu platforme Moodle

Na slikama 23a. i 23b. prikazani su rezultati procjene kvalitete pojedinih segmenata platforme Moodle na kojoj se nalaze digitalne radne bilježnice.

Slika 23a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme Moodle

Slika 23a. prikazuje rezultate procjene općih i tehničkih aspekata sučelja Moodle. Iz navedene slike je vidljivo da se 100 % nastavnika slaže ili u potpunosti slaže da je registracija i pristup Moodle platformi razumljiva, jednostavna i brza te da je jednostavna i razumljiva za korištenje. Oko 93 % nastavnika se slaže ili se u potpunosti slažu da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom. Oko 92 % njih se slaže ili u potpunosti se slaže da je zadovoljno vizualnim načinom na koji su raspoređene bilježnice i u istom postotku se slažu ili u potpunosti slažu da je vizualni način na koji su raspoređene digitalne radne bilježnice zadovoljavajući. Navigacija kroz sadržaje na platformi e-učenja je jednostavna za korištenje za njih 78 %, dok 22 % njih se ne slaže ili ne može to procijeniti. 100 % njih se slaže ili u potpunosti slaže da je hrvatski jezik na platformi dovoljno razumljiv i da oko 92 % se slaže ili u potpunosti slaže da im je cjelokupno iskustvo koristeći platformu e-učenja pozitivno.

Slika 23b. Procjena vrijednosti digitalnih radnih bilježnica

Slika 23b. prikazuje rezultate vezane uz procjenu vrijednosti digitalnih radnih bilježnica na Moodle platformi e-učenja. Iz slike je vidljivo da 100 % nastavnika se slaže ili u potpunosti slaže da digitalne radne bilježnice sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja, da su razumljive i interesantne te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju, video materijali u bilježnicama na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu, zadaci zatvorenog tipa jasno definirani, potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nova znanja, radne bilježnice su ih u dovoljnoj mjeri osnažile mekim vještinama koje su mi bile potrebne te da bi ih preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj. Iz navedenih podataka može se zaključiti da su polaznici ocijenili radne bilježnice kao vrlo korisne za stjecanje ili unaprjeđivanje mekih vještina te predstavljaju dovoljni opseg sadržaja za samostalno učenje.

Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom digitalnih radnih bilježnica mekih vještina?“

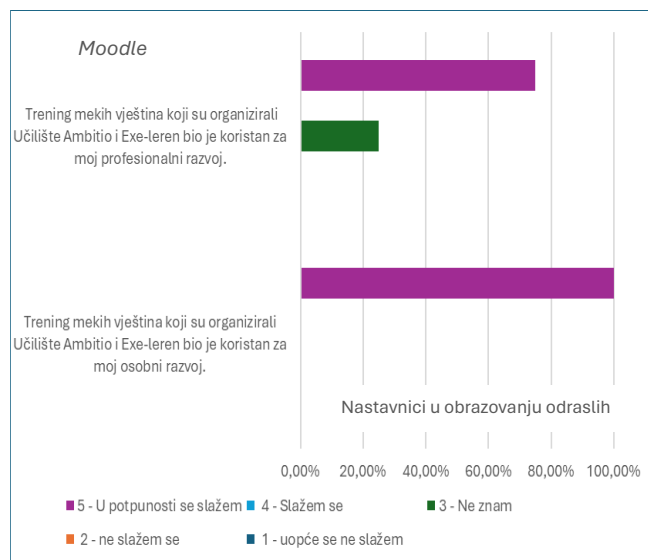
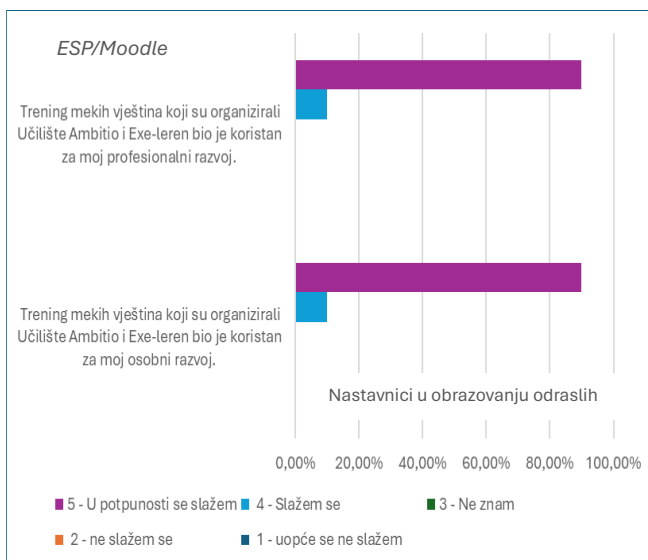
nastavnici su izjavili da su digitalne radne bilježnice zanimljive i kreativno osmišljene te sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih i nadogradnju postojećih znanja. Najvećom kvalitetom smatraju i jednostavnost korištenja, samostalnost učenja u vrijeme kada im odgovara, zadatke koji nude točno rješenje, konkretne primjere iz svakodnevnog života koji omogućuju praktičnu primjenu znanja, jasna objašnjenja, opciju pristupa putem digitalne platforme koja omogućuje maksimalnu fleksibilnost i dovoljno vremena za refleksiju nad svakim modulom i zadatkom, raznolik sadržaj popraćen primjerima pomoću kojih možemo provjeriti jesu li usvojili teoriju, mogućnost prolaženja pojedinih tema više puta, vraćanje na zadatke i lekcije.

Na pitanje „Što Vam se najviše sviđjelo u digitalnim radnim bilježnicama i zašto?“ nastavnicima su se najviše sviđjeli primjenjivi i korisni primjeri iz prakse i vježbe povezane s njima, jasna i konkretna objašnjenja novih pojmova, video materijali, zadaci i njihov način rješavanja te mogućnost ispravke pogrešnog odgovora, jednostavno postavljena pitanja koja ipak pozivaju na dublja promišljanja o istima, svijest o važnosti dobrog upravljanja emocijama te utjecaja istih na naše mentalno zdravlje i međuljudske odnose, dizajn digitalnih bilježnica, mogućnost dodatnog učenja.

Na pitanje „Što smatrate nedostatkom kod digitalnih radnih bilježnica?“ nastavnici su naglasili problem pohrane podataka prilikom završetka pojedinih cjelina i načina označavanja onih cjelina na kojima je osoba stala u tom trenutku.

Na pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta digitalnih radnih bilježnica poboljša?“ predložili su da se uvedu zadaci otvorenog tipa, podjela treninga na osnovnu ili naprednu razinu, više zadataka zatvorenog tipa s ponuđenim odgovorima, bolje pamćenje prethodnih rezultata, upotreba različitih metoda prezentacije sadržaja i ispitivanja usvojenosti znanja, mogućnost stavljanja komentara uz materijal koji se uči.

Slika 24. Usporedba rezultata kvalitete treninga na razini obje grupe

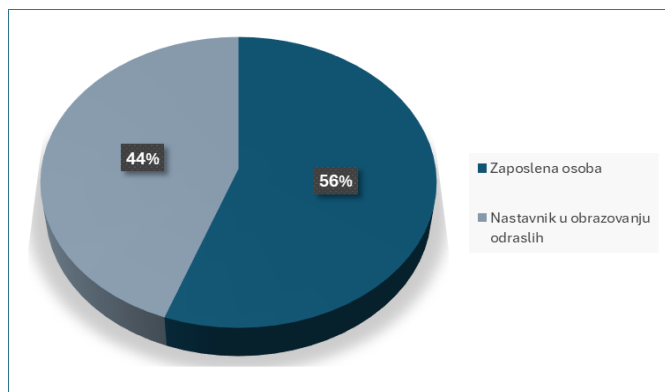
Slika 24. s lijeve strane prikazuje rezultate kvalitete treninga kod prve grupe nastavnika koji su prolazili ESP i digitalne radne bilježnice, dok s desne strane su rezultati grupe nastavnika koji su prolazili samo digitalne radne bilježnice. Iz navedene slike može se zaključiti da se obje grupe u visokom postotku slažu ili u potpunosti slažu da je trening koristan za osobni i profesionalni razvoj iz čega se može zaključiti, kao i u prvotnim ciljnim skupinama da su digitalne radne bilježnice kvalitetan materijal za učenje koji se može koristiti neovisno o ESP te se može ponuditi u budućnosti kao zasebna edukacija. Postotak od 25 % iz druge grupe koji ne može procijeniti je li u potpunosti koristan za profesionalni razvoj potrebno je dodatno analizirati po završetku projekta.

U konačnici možemo zaključiti da su nastavnici u obrazovanju odraslih sudjelovanjem u ovom treningu osvijestili i ojačali svoje meke vještine za osobni razvoj i napredovanje na primarnom poslu kao i za bolji, kvalitetniji i inovativniji pristup polaznicima u nastavi u obrazovanju odraslih koja potiče motivaciju, kreativnost, uspješno rješavanje problema, uspješno nošenje sa stresnim situacijama, kritičko razmišljanje, prilagodljivost itd.

4.2. Europski polaznici treninga

U treningu mekih vještina sudjelovali su pojedinci iz partnerskih europskih organizacija s kojima Učilište Ambitio trenutno provodi Erasmus+ projekte. Cilj njihovog sudjelovanja bio je prvenstveno stjecanje / unaprjeđenje znanja u području mekih vještina kao i testiranje digitalnih radna bilježnica na engleskom jeziku kako bi se po završetku treninga analizirala kvaliteta treninga iz njihove perspektive te diseminirali rezultati projekta u europskim okvirima. Na taj način trening je stvorio europsko okruženje za učenje, a njihov doprinos i razmišljanja doprinijet će poboljšanju i učinkovitosti treninga na engleskom jeziku za buduće polaznike Europe. U tom smislu, u treningu je sudjelovalo ukupno 9 polaznika iz Španjolske (4), Grčke (2), Belgije (1) i Bugarske (2).

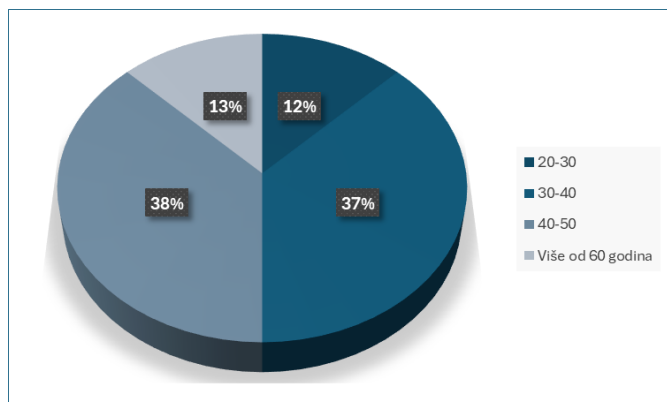

Slika 27. Udio ciljnih skupina u treningu

U treningu je sudjelovalo 56 % zaposlenih osoba i 44 % europskih nastavnika u obrazovanju odraslih.

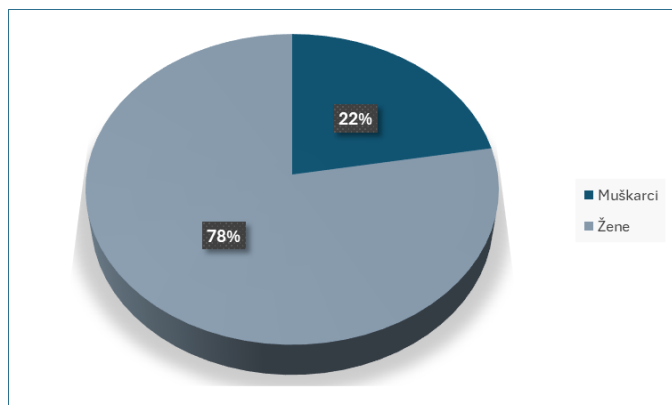
Dobna struktura europskih polaznika

Slika 26. Udio dobi polaznika u treningu

U treningu su sudjelovali polaznici u četiri dobne skupine. Najveći broj polaznika bio je u dobnoj skupini od 30 do 40 godina (37 %) i od 40 do 50 godina (38 %). Manji postotak polaznika bio je u dobnoj skupini od 20 do 23 polaznika (12 %) i u skupini više od 60 godina (13 %).

Spolna, obrazovna i gospodarska struktura europskih polaznika

Slika 25. Udio muškaraca i žena u treningu

Od ukupnog broja polaznika, najveći udio sudjelovanja u treningu su bile žene i to njih 7, odnosno 78 %, dok je muškaraca bilo tek 2, odnosno 22 %.

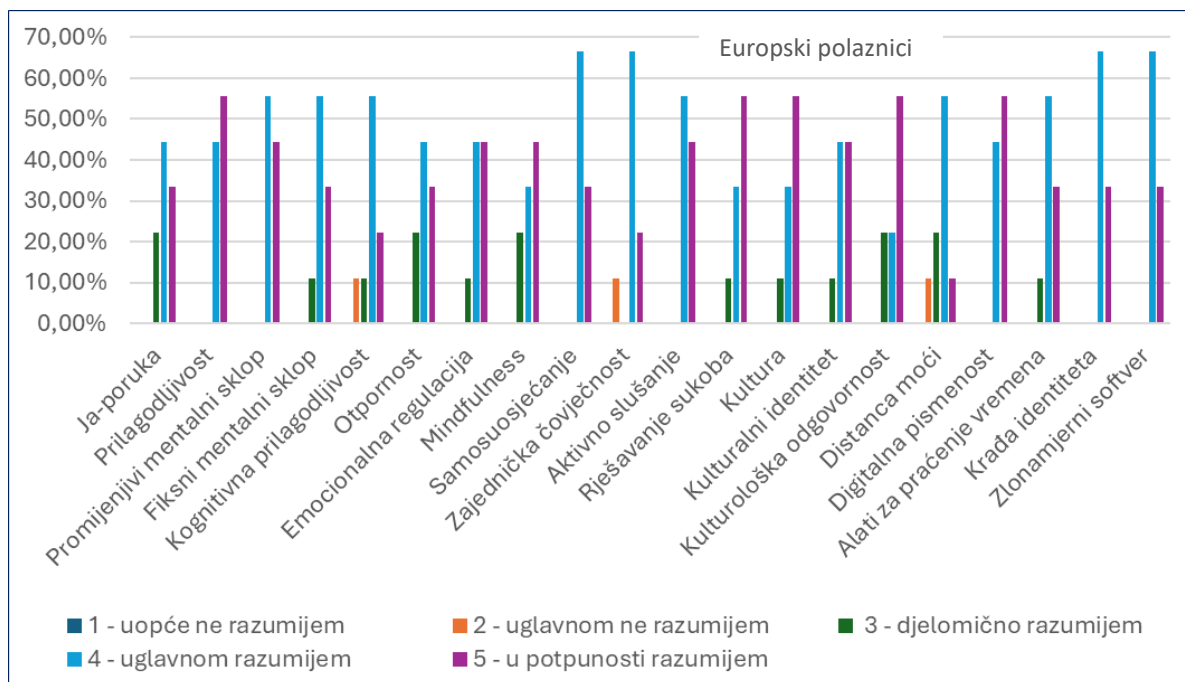
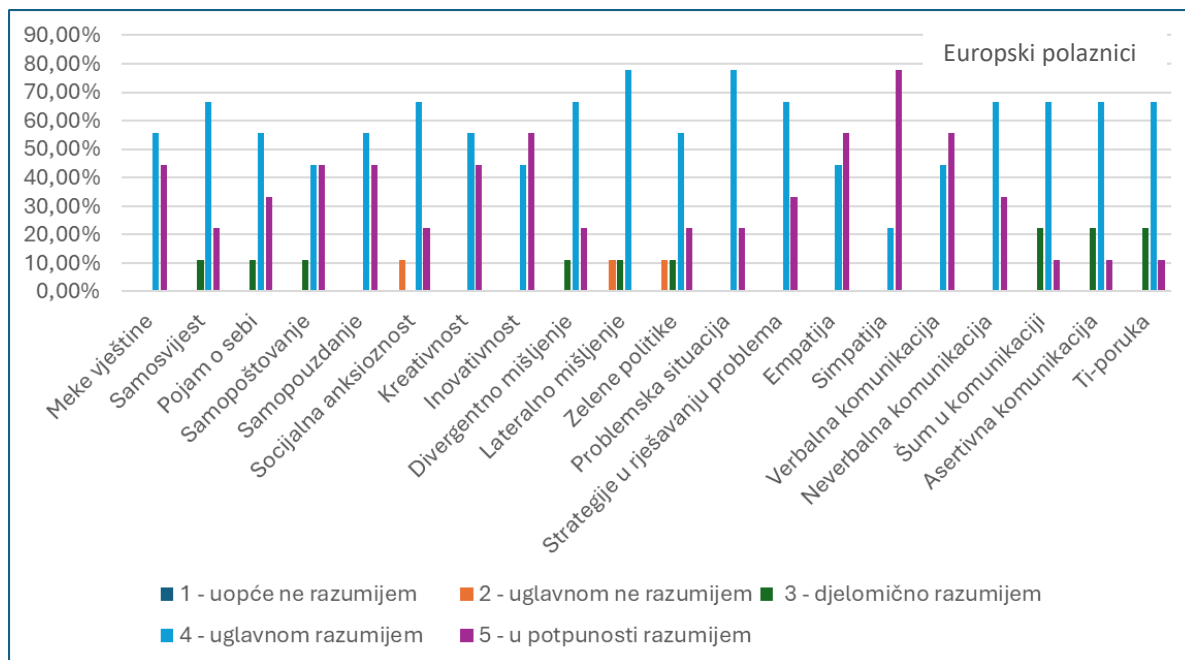
100 % stranih polaznika je sa završenim visokim obrazovanjem u području digitalnog marketinga, obrazovanja, religijskih studija, IT-a, turizma, poljoprivrede i političkih znanosti. Neki polaznici rade kao treneri u obrazovanju odraslih, neki rade u koordinaciji i administriranju projektnih aktivnosti, dok jedan polaznik radio kao znanstvenik u centru za inovacije i cjeloživotno obrazovanje.

Upitnik samoprocjene prije treninga – poznavanje pojmova iz područja mekih vještina

Prije početka treninga europski su polaznici ispunili upitnik samoprocjene razumijevanja pojmova iz područja mekih vještina te iz slike 28. je vidljivo da je početno razumijevanje svih pojmova na većoj razini i u smislu postotaka u odnosu na sve tri hrvatske ciljne skupine projekta. Razlog tome mogli bismo pripisati profesionalnim iskustvima na radnom mjestu i osobnim iskustvima u privatnom životu, edukacijama iz područja mekih vještina, drugačijem

pristupu redovnom obrazovanju, samoučenju u smislu osobnog razvoja i sl. u odnosu na hrvatske polaznike. Razumijevanje svih 40 pojmova ocijenjeno je najvišim ocjenama 4 i 5, a u manjem postotku polovica pojmova ocijenjena je ocjenom 3 do najviše 22 %. Vrlo je mali postotak onih osoba koji su neke pojmove ocijenili s ocjenom 2, odnosno uglavnom nisu razumjeli njihovo značenje.

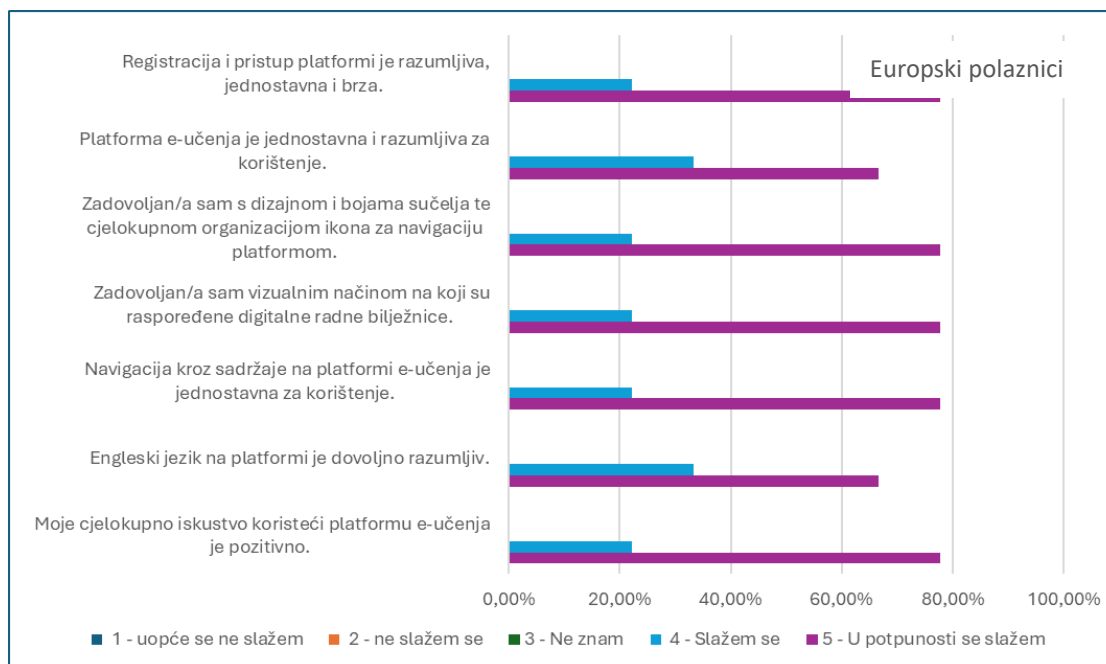
Slika 26. Udio početnog razumijevanja pojmova u treningu mekih vještina

Evaluacijski upitnik o zadovoljstvu digitalnih radnih bilježnica

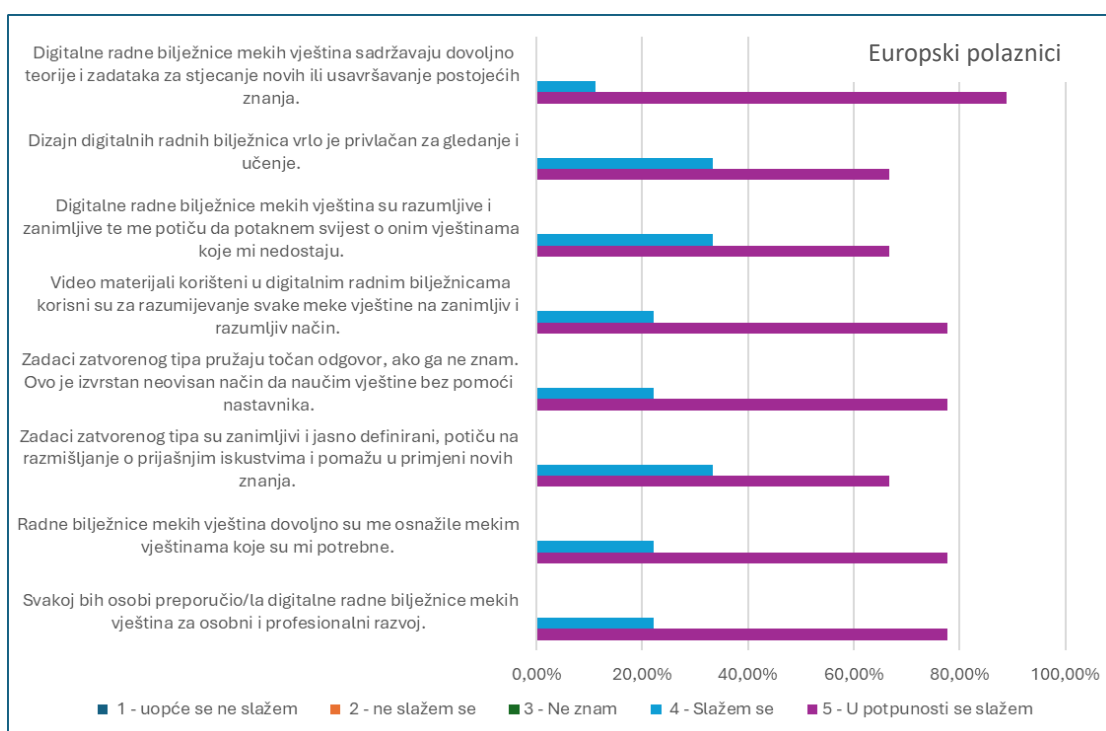
Na slikama 27a. i 27b. prikazani su rezultati procjene kvalitete digitalnih radnih bilježnica i pojedinih segmenata platforme Moodle na kojoj se nalaze digitalne radne bilježnice. Iz slike 29a. je vidljivo da u svim segmentima procjene općih i tehničkih aspekata sučelja platforme svi europski polaznici se slažu ili u potpunosti slažu da je registracija i

pristup platformi razumljiva, jednostavna i brza; da je platforma jednostavna i razumljiva za korištenje i da su zadovoljni s dizajnom i bojama sučelja te cjelokupnom organizacijom ikona za navigaciju platformom; da je vizualni način na koji su raspoređeni moduli treninga zadovoljavajući; engleski jezik na platformi dovoljno razumljiv i da im je cjelokupno iskustvo koristeći platformu e-učenja pozitivno.

Slika 27a. Procjena općih i tehničkih aspekata sučelja platforme Moodle

Slika 27b. Procjena vrijednosti digitalnih radnih bilježnica

Iz slike 27b. je vidljivo da se svi europski polaznici slažu ili u potpunosti slažu da digitalne radne bilježnice sadržavaju dovoljno teorije i zadataka za stjecanje novih ili usavršavanje postojećih znanja; dizajna radnih bilježnica je vrlo privlačan za gledanje i učenje; bilježnice su razumljive i interesantne te potiču na promišljanje o prijašnjim osobnim iskustvima te pomažu u osvještavanju onih vještina koje im nedostaju, zadaci zatvorenog tipa su jasno definirani, potiču na razmišljanje o prijašnjim iskustvima te pomažu osobi da primijeni nova znanja; video materijali u bilježnicama na interesantan i razumljiv način objašnjavaju pojedinu meku vještinu; radne bilježnice u dovoljnoj

mjeri su ih osnažile mekim vještinama koje su mi bile potrebne; i kako bi ih preporučili svakoj osobi za osobni i profesionalni razvoj. Iz navedenih podataka može se zaključiti da su europski polaznici potvrdili kvalitetu strukture radnih bilježnica i smatraju ih kao vrlo korisne za stjecanje ili unaprjeđivanje mekih vještina te predstavljaju dovoljni opseg sadržaja za samostalno učenje.

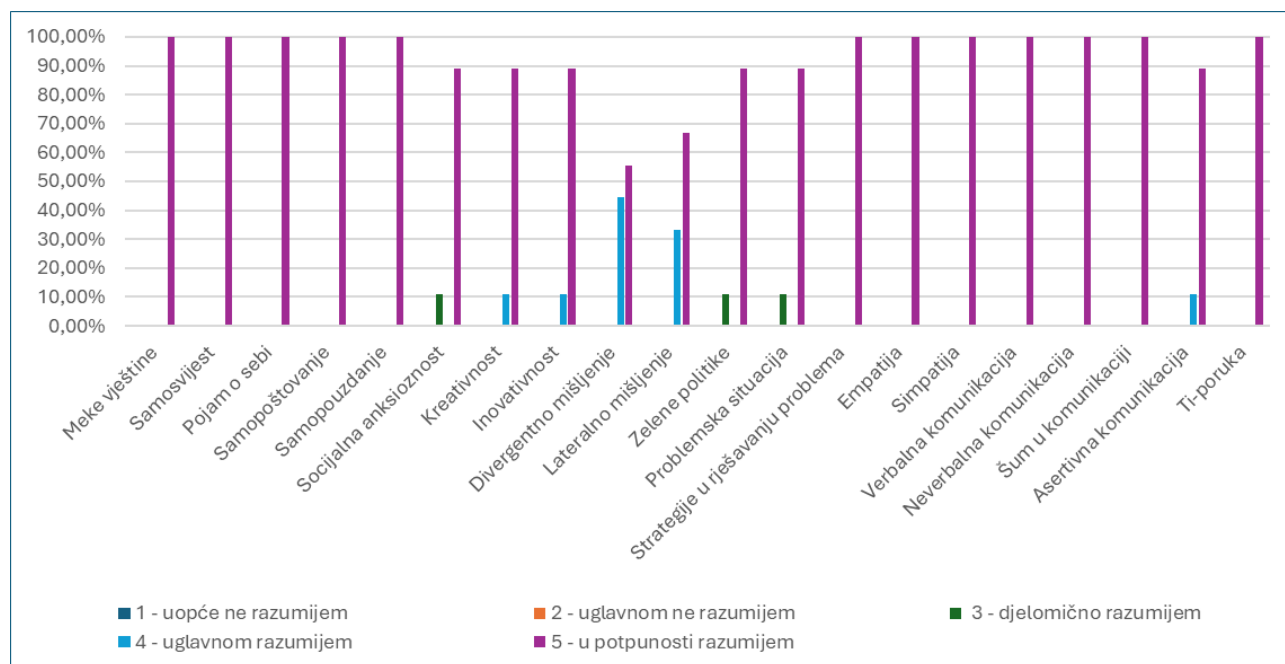
Na pitanje „Što smatrate najvećom kvalitetom digitalnih radnih bilježnica mekih vještina?“ europski polaznici su izjavili da najvećom kvalitetom smatraju platformu, cijeli trening, teorijski dio baziran na znanstvenim informacijama te veliki broj zadataka i primjera iz stvarnih slučajeva.

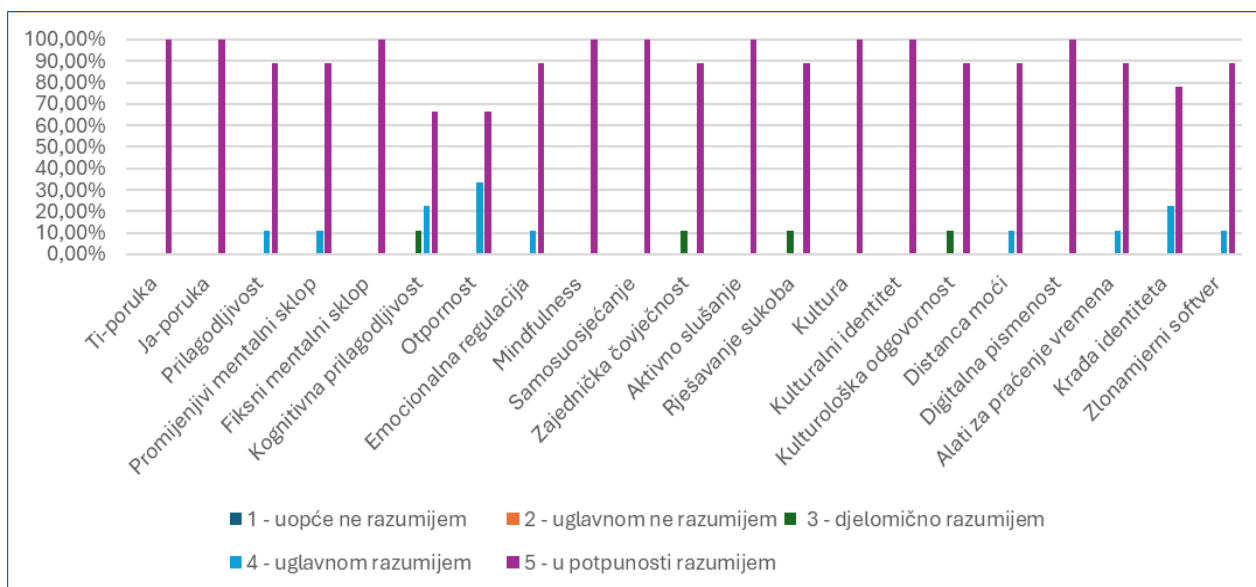
Na pitanje „Što Vam se najviše sviđelo u digitalnim radnim bilježnicama i zašto?“ europski polaznici su izjavili da im se najviše sviđele interaktivne aktivnosti između teoretskih slajdova te raznolikost teorije i praktičnih slučajeva, dok na pitanje „Što smatrate nedostatkom kod digitalnih radnih bilježnica?“ smatraju da platforma nije dovoljno prilagođena za mobilne uređaje i to što su moduli strukturirani na isti način.

Na posljednje pitanje „Što biste predložili da se kvaliteta digitalnih radnih bilježnica poboljša?“ naglasili su poboljšati pristup treningu na mobilnom uređaju, dodati različite interaktivne aktivnosti, u modulima obratiti pažnju na koji način kroz sadržaj i zadatke utjecati na promjenu ponašanja te dodati više audiovizualnog sadržaja.

Iz dobivenih rezultata može se zaključiti da su prvi europski polaznici pozitivno reagirali na trening te ga procijenili kao kvalitetnu edukaciju. Rezultati i prijedlozi poboljšanja korisničkog iskustva iskoristit će se za daljnje nadopune sadržaja i tehničke prilagodbe kako bi trening mogao plasirati na europsko tržište obrazovnih usluga.

Upitnik samoprocjene nakon treninga

Slika 28. Udio razumijevanja pojmova nakon treninga

Iz slike 28. je vidljivo da europski polaznici razumiju ili u potpunosti razumiju sve pojmove nakon treninga u odnosu na početno stanje prije treninga. Vidljivi su vrlo mali postotci u djelomičnom razumijevanju nekih pojmova ako npr. „socijalna anksioznost, zelene politike, kognitivna prilagodljivost, zajednička čovječnost i rješavanje sukoba“ i sl. Na temelju prikazanih podataka može zaključiti da je trening bio uspješan za europske polaznike u razvoju i/ili unaprjeđenju mekih vještina.

5. PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE TRENINGA

Preporuke za poboljšanje treninga mekih vještina bitne su za privlačenje budućih hrvatskih, a i europskih polaznika kako bi iskustvo učenja bilo što učinkovitije koristeći razne metode učenja u *online* okruženju, video materijalne i druge izvore znanja te različite zadatke iz stvarnog života koji potiču na osobna razmišljanja i promjene osobnih ponašanja i postupaka.

Na temelju provedenog treninga i analize ciljnih skupina potrebno je po završetku projekta pristupiti analizi nedostataka i preporuka svih ciljnih skupina za poboljšanjem kvalitete *Essential Skills Program*-a (ESP) i digitalnih radnih bilježnica kako bi se trening mogao uvrstiti u obrazovnu ponudu Učilišta Ambitio. U tome će sudjelovati pridruženi partner iz SAD-a, koji je vlasnik ESP-a te sa kojim će se podijeliti te informacije kako bi pristupili analizi i poboljšanju korisničkog iskustva, a Učilište Ambitio će revidirati sve nedostatke i preporuke o digitalnim radnim bilježnicama za bolje iskustvo učenja kod budućih polaznika.

Essential Skills Program - Canvas platforma

Nedostaci

Opis

Sadržajni

- preveliki broj šablonskih samoreflektivnih pitanja koja se ponavljaju i koja su slična unutar jednog modula
- ista metoda poučavanja kroz sve module.

Preporuke za poboljšanje

Opis

Tehničke

- olakšati praćenje modula i riješenih zadataka u smislu tehničkog poboljšanja platforme

Sadržajne

- prezentiranje svake vještine na drugačiji način
- izmijeniti strukturu video materijala kako bi bili različiti
- dodati više različitih zadataka otvorenog i zatvorenog tipa s primjerima, a manje samoreflektivnih pitanja
- dodati tilove na video materijale na drugim jezicima
- dodati završni test na kraju cijelog ESP-a koji bi obuhvaćao svih deset vještina
- dodati *online* radionice u grupi.

Digitalne radne bilježnice - Moodle platforma

Nedostaci

Opis

Sadržajni

- dodatni izvori znanja sadržavaju video materijale koji su samo na engleskom jeziku i dugo traju te nedostaju znanstveni izvori znanja
- više primjera i zadataka za vježbu
- ponavljajuća pitanja u nekim cjelinama i izostanak audio praćenja sadržaja.

Tehničke

- problem pohrane podataka, odnosno završenih zadataka i cjelina po bilježnici i načina označavanja onih cjelina na kojima je osoba stala u tom trenutku
- prolaženje bilježnica na mobilnom uređaju

Preporuke za poboljšanje

Opis

Tehničke

- olakšati praćenje modula i riješenih zadataka u smislu tehničkog poboljšanja platforme
- bolje prilagoditi platformu za korištenje na mobilnom uređaju
- dodati audio praćenje sadržaja.

Sadržajne

- podjela treninga na osnovnu ili naprednu razinu
- upotreba različitih metoda prezentacije sadržaja i ispitivanja usvojenosti znanja
- dodati video materijale koji opisuju i objašnjavaju vještinu kroz neku scenu iz stvarnog života
- dodati zadatke otvorenog tipa, slikovne sadržaje i više zadataka za poticanje razmišljanja te postaviti *online* debate, mogućnost stavljanja komentara uz materijal koji se uči
- u dodatnim izvorima znanja video materijale prevesti na hrvatski jezik, vremenski ih skratiti s mogućnošću postavljanja pitanja na određenim dijelovima
- dodati mrežne stranice na kojima ima sličnih sadržaja za one koji žele znati više
- više radnih bilježnica.

6. ZAKLJUČAK

Na temelju svih prikupljenih povratnih informacija ciljnih skupina projekta kao i povratnih informacija europskih polaznika čije sudjelovanje u treningu, nije samo omogućilo stjecanje/unaprjeđenje mekih vještina, već omogućilo europsku dodanu vrijednost projektu, možemo zaključiti da je besplatni *online* trening mekih vještina ostvario veliki uspjeh u svim segmentima procjene kvalitete implementacije. Zahvaljujući činjenici što se trening održavao u *online* formatu, privukao je veliki broj sudionika iz cijele Hrvatske koji su prepoznali vrijednost ovog treninga za svoj osobni i profesionalni razvoj. Na taj način omogućeno je iskustvo učenja neovisno o geografskim barijerama i vremenskim ograničenjima zbog posla ili osobnih životnih okolnosti te priliku za jačanje digitalnih vještina i znanja engleskog jezika. Učenje u *online* okruženju omogućilo je polaznicima fleksibilnost u smislu „bilo kada i bilo gdje“, učenje vlastitim tempom i uz svoje postojeće obveze. Ujedno im je omogućilo prolaženje sadržaja brzinom koja im odgovara i savladavanje sadržaja više puta te su na taj način mogli primijeniti više stilova učenja. Trening im je omogućio i bolju usredotočenost na učenje u okruženju koje nije tradicionalna učionica, a digitalne platforme pružile su interaktivno iskustvo učenja.

Polaznici su najviše pohvalili kvalitetu dobro osmišljenog sadržaja na obje platforme koji je razumljiv, interesantan i interaktivan te potiče na promišljanje vlastitih ponašanja i postupaka te omogućuje bolje upoznavanje sebe i razumijevanje u kojim dijelovima je potrebno raditi na sebi. Pozitivne povratne informacije bile su i na opće i tehničke karakteristike sučelja obje platforme e-učenja u smislu pristupa, dizajna i korisničkog iskustva kao i same procjene vrijednosti njihova korištenja. Zahvaljujući izradi digitalnih radnih bilježnica na tri jezika Učilište Ambitio dodatno je motiviralo manju skupinu europskih polaznika iz partnerskih organizacija s kojima sudjeluje u provedbi Erasmus+ projekata da sudjeluju u jačanju svojih mekih vještina i daju povratnu informaciju o iskustvu učenja. Iako je broj tih polaznika puno manji od hrvatskih, ali ipak je hvalevrijedan i relevantan pokazatelj vrijednosti i kvalitete izrađenih i provedenih rezultata projekta te početni iskorak u europski prostor ponude *online* treninga. Iako su bilježnice poslužile kao dodatni materijal uz ESP, njihova dobro osmišljena struktura, opseg i sadržaj u dovoljnoj mjeri može se ponuditi kao samostalni *online* trening mekih vještina u budućnosti kako u hrvatskim pa tako i u europskim okvirima.

Osim pozitivnih iskustava, potrebno je uzeti u obzir i sve nedostatke i preporuke za poboljšanje treninga za buduće polaznike. Preporuke za poboljšanje sastavni su dio unaprjeđenja iskustva učenja kako bi se postignuo maksimalni učinak i primjena stečenih znanja i vještina. U tom kontekstu potrebno je analizirati pojedine nedostatke te predložiti moguća rješenja za obje platforme e-učenja nakon razdoblja provedbe projekta.

U konačnici možemo zaključiti da je besplatni *online* trening mekih vještina postigao svoje ciljeve. Ponudom visokokvalitetnog sadržaja u *online* okruženju prilagođenom ciljnim skupinama, svjedočili smo velikom poboljšanju mekih vještina po završetku treninga kao što su komunikacija, empatija, suradnja u timu, rješavanje problema, otpornost, digitalna pismenost i sl. Njegov uspjeh implementacije služi kao dokaz trajne važnosti razvoja mekih vještina u svim osobnim i profesionalnim okruženjima u današnjem društvu inovacija i sve veće digitalizacije.

Učilište Ambitio nastavit će poboljšavati trening na tim temeljima i osnaživati pojedince u tom području za uspješno snalaženje u složenim profesionalnim i osobnim interakcijama, izgradnji odnosa s drugima, poticanju suradnje i stvaranju pozitivnih rezultata u svim područjima života.

Ovaj dokument ostvaren je uz financijsku potporu Europske komisije. On izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.